

PRZEGLĄD WYBORCZY

Biuletyn informacyjny

3-4/2010

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

ISSN 1507-983X

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

00-902 Warszawa, ul. Wiejska 10

Opracowanie - Alicja Kicińska oraz zespół w Krajowym Biurze Wyborczym

Redakcja – Kazimierz Wojciech Czaplicki, kierownik Biura

Skład komputerowy – Elżbieta Cieślak

Oddano do druku – maj 2010 r.

*Przy wykorzystaniu informacji zawartych w „Przeglądzie wyborczym” Krajowe Biuro
Wyborcze będzie wdzięczne za każdorazowe wskazanie źródła informacji.*

Oficjalna strona Państwowej Komisji Wyborczej w Internecie

www.pkw.gov.pl

SPIS TREŚCI	Str.
* Posiedzenia Państwowej Komisji Wyborczej	4
* Zmiany w składzie Państwowej Komisji Wyborczej	4
* Przygotowania do wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i wyborów uzupełniających do Senatu zarządzonych na dzień 20 czerwca 2010 r.	4
* Wybory i referenda lokalne w toku kadencji	62

POSIEDZENIA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Państwowa Komisja Wyborcza odbyła 10 posiedzeń w dniach 1, 15, 22 i 31 marca oraz 12, 19, 23, 26, 27 i 29 kwietnia 2010 r.

* W marcu 2010 r. nastąpiły zmiany w składzie Państwowej Komisji Wyborczej: z dniem 23 marca w związku z osiągnięciem wieku 70 lat, wygasło członkostwo w Komisji sędziego Ferdynanda Rymarza pełniącego też funkcję przewodniczącego Komisji. Z dniem 24 marca Prezydent RP powołał w skład Państwowej Komisji Wyborczej sędziego Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku Janusza Niemcewicza. Państwowa Komisja Wyborcza na posiedzeniu w dniu 31 marca wybrała ze swego składu sędziego Stefana J. Jaworskiego na przewodniczącego Komisji.

* W związku z opróżnieniem wskutek śmierci w katastrofie lotniczej w dniu 10 kwietnia 2010 r. urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wygaśnięciem w trzech okręgach wyborczych mandatów senatorów, zarządzane zostały w skróconym terminie wybory Prezydenta RP, a także wybory uzupełniające do Senatu w okręgach wyborczych nr 15, 21 i 30.

POSTANOWIENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 21 kwietnia 2010 r.

o zarządzeniu wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 7 ust. 2 i art. 8 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, z 2006 r. Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 112, poz. 766, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 oraz z 2009 r. Nr 119, poz. 999, Nr 202, poz. 1547 i Nr 213, poz. 1651 i poz. 1652), stanowi się, co następuje:

§ 1.

Zarządzam wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Datę wyborów wyznaczam na niedzielę dnia 20 czerwca 2010 r.

§ 3.

Dni, w których upływają terminy wykonania czynności wyborczych, określa kalendarz wyborczy, stanowiący załącznik do niniejszego postanowienia.

§ 4.

Postanowienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

MARSZAŁEK SEJMU

(-) Bronisław Komorowski

KALENDARZ WYBORCZY
DLA WYBORÓW PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W DNIU 20 CZERWCA 2010 R.

Data wykonania czynności wyborczych	Treść czynności
1	2
do dnia 26 kwietnia 2010 r.	- zawiadomienie Państwowej Komisji Wyborczej o utworzeniu komitetów wyborczych kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
do dnia 6 maja 2010 r.	- powołanie okręgowych komisji wyborczych
do dnia 6 maja 2010 r. do godz. 24 ⁰⁰	- zgłoszenie do Państwowej Komisji Wyborczej kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej do zarejestrowania
do dnia 16 maja 2010 r.	- podanie do wiadomości publicznej informacji o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych
do dnia 21 maja 2010 r.	- zgłaszanie przez armatorów wniosków o utworzenie obwodów głosowania na polskich statkach morskich
do dnia 28 maja 2010 r.	- zgłaszanie kandydatów do obwodowych

	komisji wyborczych przez pełnomocników komitetów wyborczych
do dnia 30 maja 2010 r.	- podanie do wiadomości publicznej informacji o numerach i granicach obwodów głosowania za granicą oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych
od dnia 30 maja 2010 r. do dnia 6 czerwca 2010 r.	- składanie przez żołnierzy pełniących zasadniczą lub okresową służbę wojskową oraz pełniących służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych lub odbywających ćwiczenia i przeszkolenie wojskowe, a także ratowników odbywających zasadniczą służbę w obronie cywilnej poza miejscem stałego zamieszkania oraz policjantów z jednostek skoszarowanych, funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej pełniących służbę w systemie skoszarowanym, wniosków o dopisanie do spisu wyborców sporządzanego dla miejscowości, w której odbywają służbę
do dnia 31 maja 2010 r.	- podanie do wiadomości wyborców danych o kandydatach na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
od dnia 5 czerwca 2010 r. do dnia 18 czerwca 2010 r. do godz. 24 ⁰⁰	- nieodpłatne rozpowszechnianie audycji wyborczych przygotowanych przez komitety wyborcze w ogólnokrajowych programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych, - odpłatne rozpowszechnianie audycji wyborczych przygotowanych przez komitety wyborcze w programach publicznych i niepublicznych nadawców radiowych i telewizyjnych
do dnia 6 czerwca 2010 r.	- powołanie przez wójtów lub burmistrzów (prezydentów miast) obwodowych komisji wyborczych, - sporządzenie spisów wyborców przez gminy
do dnia 10 czerwca 2010 r.	- składanie wniosków o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania, - składanie wniosków przez wyborców przebywających czasowo na obszarze

	gminy lub wyborców nigdzie niezamieszkałych o dopisanie do spisu wyborców
do dnia 15 czerwca 2010 r.	- składanie wniosków przez wyborców niepełnosprawnych o dopisanie ich do spisu w wybranym obwodzie głosowania na obszarze gminy właściwej ze względu na miejsce stałego zamieszkania
do dnia 17 czerwca 2010 r.	- zgłaszanie przez wyborców przebywających na polskich statkach morskich wniosków o wpisanie do spisu wyborców w obwodach głosowania utworzonych na tych statkach, - zgłaszanie przez wyborców przebywających za granicą wniosków o wpisanie do spisu wyborców w obwodach głosowania utworzonych za granicą
w dniu 18 czerwca 2010 r. o godz. 24 ⁰⁰	- zakończenie kampanii wyborczej
w dniu 20 czerwca 2010 r. godz. 6 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	- głosowanie

POSTANOWIENIE

PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 22 kwietnia 2010 r.

**w sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających do Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 215 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 190, poz. 1360, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 oraz z 2009 r. Nr 119, poz. 999) w związku z postanowieniami Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 kwietnia 2010 r. w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatów senator Janiny Fetlińskiej, wybranej w okręgu wyborczym nr 15, oraz senator Krystyny Bochenek, wybranej w okręgu wyborczym nr 30, stanowi się, co następuje:

§ 1.

Zarządzam wybory uzupełniające:

- 1) w województwie mazowieckim w okręgu wyborczym nr 15 obejmującym obszary powiatów: ciechanowski, gostyniński, mławski, plocki, płoński, przasnyski, sierpecki, sochaczewski, żuromiński, żyrardowski oraz miasta na prawach powiatu: Płock, z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Płocku,
 - 2) w województwie śląskim w okręgu wyborczym nr 30 obejmującym obszar powiatu bieruńsko-lędzińskiego oraz miast na prawach powiatu: Chorzów, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice i Tychy, z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Katowicach
- do mandatów, których wygaśnięcie stwierdził Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Datę wyborów wyznaczam na niedzielę dnia 20 czerwca 2010 r.

§ 3.

Dni, w których upływają terminy wykonania czynności wyborczych, określa kalendarz wyborczy, stanowiący załącznik do niniejszego postanowienia.

§ 4.

Postanowienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

MARSZAŁEK SEJMU
WYKONUJĄCY OBOWIĄZKI
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(-) Bronisław Komorowski

**POSTANOWIENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 23 kwietnia 2010 r.

**w sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających do Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 215 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 190, poz. 1360, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 oraz z 2009 Nr 119, poz. 999) w związku z postanowieniem Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 kwietnia 2010 r. w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu senatora Stanisława Zająca, wybranego w okręgu wyborczym nr 21, stanowi się, co następuje:

§ 1.

Zarządzam wybory uzupełniające do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w województwie podkarpackim, w okręgu wyborczym nr 21 obejmującym obszary powiatów: bieszczadzki, brzozowski, jarosławski, jasielski, krośnieński, leski, lubaczowski, przemyski, przeworski, sanocki oraz miast na prawach powiatu: Krosno i Przemyśl, z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Krośnie, do mandatu, którego wygaśnięcie stwierdził Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Datę wyborów wyznaczam na niedzielę dnia 20 czerwca 2010 r.

§ 3.

Dni, w których upływają terminy wykonania czynności wyborczych, określa kalendarz wyborczy, stanowiący załącznik do niniejszego postanowienia.

§ 4.

Postanowienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

MARSZAŁEK SEJMU
WYKONUJĄCY OBOWIĄZKI
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(-) Bronisław Komorowski

KALENDARZ WYBORCZY
DLA WYBORÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH DO SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W DNIU 20 CZERWCA 2010 R.

Data wykonania czynności wyborczych	Treść czynności wyborczych
1	2
do dnia 29 kwietnia 2010 r.	- podanie do publicznej wiadomości informacji o okręgu wyborczym nr 21
do dnia 1 maja 2010 r.	- zawiadomienie Państwowej Komisji Wyborczej: - przez organ partii politycznej o zamiarze zgłoszenia kandydata na senatora, - przez pełnomocnika wyborczego o utworzeniu koalicyjnego komitetu wyborczego lub o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców
do dnia 3 maja 2010 r.	- powołanie Okręgowej Komisji Wyborczej
do dnia 11 maja 2010 r. do godz. 24 ⁰⁰	- zgłaszanie kandydatów na senatorów w celu zarejestrowania
do dnia 21 maja 2010 r.	- podanie do publicznej wiadomości informacji o granicach i numerach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych, - zgłaszanie kandydatów do obwodowych

	komisji wyborczych przez pełnomocników wyborczych
do dnia 30 maja 2010 r.	- powołanie przez wójtów lub burmistrzów (prezydentów miast) obwodowych komisji wyborczych
od dnia 30 maja 2010 r. do dnia 6 czerwca 2010 r.	- składanie przez żołnierzy pełniących zasadniczą lub okresową służbę wojskową oraz pełniących służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych lub odbywających ćwiczenia i przeszkolenie wojskowe, a także ratowników odbywających zasadniczą służbę wojskową w obronie cywilnej poza miejscem stałego zamieszkania oraz policjantów z jednostek skoszarowanych, funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Więziennej pełniących służbę w systemie skoszarowanym, wniosków o dopisanie do spisu wyborców sporządzanego dla miejscowości, w której odbywają służbę
od dnia 5 czerwca 2010 r. do dnia 18 czerwca 2010 r. do godz. 24 ⁰⁰	- nieodpłatne rozpowszechnianie audycji wyborczych przygotowanych przez komitety wyborcze w regionalnych programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych
do dnia 6 czerwca 2010 r.	- sporządzenie spisów wyborców przez gminy
do dnia 10 czerwca 2010 r.	- składanie wniosków przez wyborców przebywających czasowo na obszarze gminy lub wyborców nigdzie niezamieszkałych o dopisanie do spisu wyborców, - składanie wniosków przez wyborców niepełnosprawnych o dopisanie ich do spisu w wybranym obwodzie głosowania na obszarze gminy właściwej ze względu na miejsce stałego zamieszkania, - podanie przez Okręgową Komisję Wyborczą, w formie obwieszczenia, informacji o zarejestrowanych kandydatach na senatorów

w dniu 18 czerwca 2010 r. o godz. 24 ⁰⁰	- zakończenie kampanii wyborczej
w dniu 20 czerwca 2010 r. godz. 6 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	- głosowanie

(Postanowienia są ogłoszone w Dziennikach Ustaw Nr 65, poz. 405, Nr 66, poz. 424 i Nr 67, poz. 427).

* Państwowa Komisja Wyborcza wykonując czynności przewidziane w kalendarzach wyborczych wydała i udostępniła na swojej stronie w Internecie www.pkw.gov.pl wyjaśnienia, informacje i komunikaty dotyczące korzystania przez wyborców z prawa głosowania oraz trybu i sposobu wykonywania zadań i czynności przez podmioty wyborcze.

- W zakresie wyborów Prezydenta RP Komisja bezzwłocznie ustaliła i publicznie udostępniła: zasady i terminy przyjmowania zgłoszeń i rejestracji kandydatów na Prezydenta; informacje: o warunkach udziału w głosowaniu w wyborach na obszarze kraju, za granicą i na polskich statkach będących w dniu wyborów w podróży; informację o sposobie korzystania z nowej instytucji wyborczej - głosowania przez pełnomocnika.
- Odnosząc się do pytań i sygnałów dotyczących prowadzenia kampanii wyborczej, Państwowa Komisja Wyborcza zajęła następujące stanowisko: „Z formalnego punktu widzenia kampania wyborcza w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej rozpocznie się z dniem ogłoszenia postanowienia Marszałka Sejmu o wyborach (art. 76b ust. 1 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, z późn. zm., zwanej dalej Ordynacją). Przepisy Rozdziału 11 Ordynacji regulują w precyzyjny sposób zasady prowadzenia kampanii wyborczej od tej właśnie daty, stanowiąc jednocześnie, że kampanii wyborczej nie można prowadzić na 24 godziny przed dniem głosowania i w dniu głosowania aż do jego zakończenia.

Przepisy Rozdziału 12 tejże Ordynacji normują zaś finansowanie wyborów, ustanawiając między innymi regułę jawności finansowania kampanii wyborczej oraz szczegółowe zasady pozyskiwania i wydatkowania środków przez komitety wyborcze kandydatów biorących udział w wyborach, a także tryb sporządzenia przez pełnomocników finansowych tych komitetów sprawozdań o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu. Ścisłe powiązanie unormowań Rozdziałów 11 i 12 Ordynacji nakazuje przyjąć, zgodnie z regułami systemowej wykładni prawa, że przepisy dotyczące finansowania kampanii wyborczej, zawarte w Rozdziale 12, dotyczą jedynie kampanii w rozumieniu formalnym, a więc wynikającym z przepisów Rozdziału 11. Także wszelkie przepisy zamieszczone w Ordynacji, zawierające sankcje, dotyczą nakazów i zakazów przewidzianych w tym akcie prawnym. Odnoszą się więc one do naruszeń reguł prowadzenia i finansowania kampanii wyborczej w takim znaczeniu, jakie nadał temu pojęciu przepis art. 76b ust. 1 Ordynacji.

Państwowa Komisja Wyborcza dostrzega jednak prowadzenie — przez osoby mniej lub bardziej oficjalnie promowane przez różne środowiska lub partie polityczne, reprezentujące wszystkie strony sceny politycznej — takich działań, które co prawda z przedstawionych wyżej względów formalnych nie mogą być uznane za kampanię wyborczą *sensu stricto*, poddaną wszelkim rygorom przepisów Ordynacji, ale które mają wszelkie cechy działań kampanijnych. Nie chodzi przy tym o działania stanowiące istotę życia politycznego w demokratycznym państwie, to jest o propagowanie określonych programów politycznych i krytykę programów głoszonych przez inne partie, utrzymywanie naturalnej więzi z wyborcami, itp., ale o zachowania noszące od strony materialnej cechy charakterystyczne dla klasycznej kampanii wyborczej, to jest organizowanie spotkań i wystąpień, podczas których zarówno ich organizatorzy, jak i główni bohaterowie, w sposób bezpośredni określają te kontakty mianem mitingów wyborczych lub spotkań z kandydatami na

Prezydenta RP, budowanie stron internetowych, na których określone osoby występują jako kandydaci na Prezydenta, etc.

Państwowa Komisja Wyborcza uważa, że dwudziestoletni już okres budowania demokratycznego państwa prawa dostarczył należytej miary doświadczeń, która powinna ułatwić klasie politycznej wytyczenie granicy pomiędzy działaniami korzystającymi z konstytucyjnej ochrony swobody działalności partii politycznych i innych wolności konstytucyjnych, w tym wolności słowa, które nie mogą być ograniczane przepisami ustawy, a działaniami o charakterze czysto agitacyjnym, nakierowanym na instrumentalne obejście przepisów Ordynacji.

Wyczerpująca kazuistyka byłaby z góry skazana na niepowodzenie. Jedynie przykładowo można zatem wskazać na dwie istotne okoliczności.

Po pierwsze na tę, iż dość jasno rysuje się podział na działania wewnątrzpartyjne, odbywające się na zjazdach, kongresach i zebraniach partii, w tym na spotkaniach z członkami partii, którzy np. mają wypowiedzieć się w tzw. prawyborach, oraz na działania agitacyjne, skierowane do niesprecyzowanego, szerokiego kręgu odbiorców, w których krytykowani są inni potencjalni kandydaci na Prezydenta. Idzie przy tym o ich krytykę jako kandydatów na przyszłego Prezydenta, a nie o krytykę związaną z piastowaniem aktualnie przez takie osoby określonych stanowisk lub urzędów.

Po drugie na tę, że informacje pochodzące od przedstawicieli środków społecznego przekazu korzystają z konstytucyjnej ochrony prawa obywateli do pozyskiwania informacji.

W chwili obecnej Państwowa Komisja Wyborcza jest władna, bez przekroczenia swych ustawowych uprawnień, przypomnieć partiom politycznym, że jeśli prowadzą one działalność na rzecz osób zamierzających kandydować w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, to finansowanie tej działalności podlega rygorom ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 z późn. zm.).

Państwowa Komisja Wyborcza, nie dysponując na obecnym etapie innymi instrumentami pozwalającymi na wymuszenie zaprzestania prowadzenia działań takich, które od strony materialnej noszą cechy kampanii wyborczej, w nawiązaniu do swojego stanowiska wyrażonego przed poprzednimi wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, raz jeszcze stwierdza, że w imię zasady równych szans oraz w imię dobrze pojętej kultury politycznej, zarówno osoby zamierzające uczestniczyć w wyborach, jak i podmioty promujące udział tych osób w wyborach, powinny przed zarządzeniem wyborów przez Marszałka Sejmu powstrzymać się od klasycznych elementów kampanii wyborczej na rzecz przyszłych kandydatów, zważywszy także i to, że wyłączenie na prowadzenie kampanii wyborczej posiadają komitety wyborcze, które we właściwym trybie zgłosiły kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 40a ust. 1 Ordynacji), zaś samo utworzenie komitetu wyborczego również możliwe jest dopiero po zarządzeniu wyborów (art. 40a-40f Ordynacji)”.

- Państwowa Komisja Wyborcza wyjaśniła ponadto, w związku z pytaniami dotyczącymi organizacji imprez okolicznościowych w czasie obowiązywania „ciszy wyborczej”, to jest w okresie od zakończenia kampanii wyborczej aż do zakończenia głosowania:

„Zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, z późn. zm.) w dniu głosowania oraz na 24 godziny przed tym dniem zwoływanie zgromadzeń, organizowanie pochodów i manifestacji, wygłaszanie przemówień, rozdawanie ulotek, jak też prowadzenie w inny sposób agitacji na rzecz kandydatów jest zakazane. Państwowa Komisja Wyborcza wyraża natomiast pogląd, że zakaz zwoływania zgromadzeń, organizowania pochodów, wygłaszania przemówień nie dotyczy imprez o charakterze kulturalnym, sportowym, religijnym oraz innych, niemających charakteru agitacji wyborczej. Jeżeli zatem termin tego typu imprezy zbiegnie się z okresem trwania tzw. „ciszy wyborczej”, lecz impreza ta nie

będzie miała charakteru politycznego i nie będzie zawierała żadnych elementów agitacyjnych, to jej organizacja w tym czasie jest dopuszczalna. Natomiast podawanie podczas tych imprez informacji o komitetach wyborczych lub poszczególnych kandydatach, wygłaszanie przemówień przez kandydatów lub osoby związane z komitetem wyborczym i przedstawiane jako jego przedstawiciele oraz rozdawanie ulotek i rozpowszechnianie w inny sposób materiałów agitacyjnych (np.: nazwy komitetu, znaku graficznego, danych dotyczących kandydatów, programu wyborczego), może powodować zarzuty o prowadzeniu zabronionej prawem agitacji i wiązać się z odpowiedzialnością za naruszenie przepisów karnych ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej”.

- Wydane zostały mające ważne znaczenie dla komitetów wyborczych wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej o zasadach gospodarki finansowej, uzyskiwaniu przychodów oraz wydatkach związanych z finansowaniem kampanii wyborczej komitetów wyborczych w wyborach Prezydenta RP.

WYJAŚNIENIA

I. Przepisy prawne dotyczące finansowania komitetów wyborczych.

Zasady prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, uczestniczące w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej regulują następujące akty prawne:

1. Ustawa o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zwana dalej „ustawą”, w szczególności przepisy:

- rozdziału 12 „Finansowanie wyborów” - dotyczące zasad pozyskiwania przychodów, dokonywania wydatków i prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, odpowiedzialności za zobowiązania majątkowe komitetu, obowiązku przedłożenia Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdania wyborczego komitetu, przyjęcia bądź

odrzućcia sprawozdania wyborczego komitetu i konsekwencji tego faktu,

- rozdziału 12a „Przepisy karne”, w szczególności art. 88f-88i, art. 88j oraz art. 88ja ustawy;

2. Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 127, poz. 1089, z 2003 r. Nr 57, poz. 507, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 167, poz. 1398 i Nr 266, poz. 2236, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 207, poz. 1301 oraz z 2009 r. Nr 213, poz. 1652), w szczególności:

- rozdział 4 „Finanse i finansowanie partii politycznych”, dotyczący m. in. źródeł finansowania partii politycznych oraz tworzenia i funkcjonowania Funduszu Wyborczego partii,
- rozdział 6a zawierający przepisy karne;

3. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie przepisów wyżej wymienionych ustaw.

Ujednolicone teksty ustaw oraz teksty aktów wykonawczych są dostępne na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej - adres www.pkw.gov.pl.

II. Komitety wyborcze.

Prawo zgłaszania kandydatów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej mają obywatele polscy w liczbie co najmniej 100.000, posiadający czynne prawo wyborcze w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Czynności wyborcze w ich imieniu wykonują komitety wyborcze od dnia ich utworzenia przez grupę co najmniej 15 obywateli. Jednakże dopiero po wydaniu przez Państwową Komisję Wyborczą uchwały o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu (art. 40d w związku z art. 87a ust. 1 pkt 1 ustawy) komitety wyborcze mogą podejmować działania związane z pozyskiwaniem środków finansowych na kampanię wyborczą i ich wydatkowaniem.

Prawo do prowadzenia kampanii wyborczej na rzecz kandydatów przysługuje, na zasadzie wyłączności, komitetowi wyborczemu (art. 40a ust. 1 ustawy). Oznacza to, że wszelkie czynności związane z pozyskiwaniem środków finansowych, dokonywaniem wydatków na kampanię wyborczą, w tym na organizowanie spotkań przedwyborczych i promocję poszczególnych kandydatów w formie plakatów, ulotek itd., mogą być prowadzone tylko przez komitety wyborcze.

Pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego jest odpowiedzialny za prowadzenie gospodarki finansowej komitetu (art. 84b ust. 1 ustawy), a w szczególności za ewidencjonowanie wpływów i wydatków oraz sporządzenie sprawozdania wyborczego i przedłożenie go Państwowej Komisji Wyborczej w terminie określonym w art. 87g ust. 1 ustawy. Pełnomocnik finansowy może upoważnić inne osoby do podejmowania określonych czynności związanych z dokonywaniem wydatków komitetu wyborczego w jego pomocniczych strukturach. Nie zwalnia to jednak pełnomocnika z odpowiedzialności za całokształt gospodarki finansowej komitetu, w tym także z odpowiedzialności karnej za zawinione naruszenie zakazów i ograniczeń w pozyskiwaniu i wydatkowaniu środków.

Można być pełnomocnikiem finansowym tylko jednego komitetu (art. 84b ust. 3 ustawy). Nie stoi to na przeszkodzie jednoczesnemu pełnieniu funkcji pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego, utworzonego w wyborach odbywających się równoległe z wyborami prezydenckimi np. w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Pełnomocnikiem finansowym, w myśl art. 84b ust. 2 ustawy nie może być:

- 1) kandydat na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) pełnomocnik wyborczy komitetu,
- 3) funkcjonariusz publiczny w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu karnego.

W razie złożenia rezygnacji przez pełnomocnika finansowego z pełnionej funkcji, komitet wyborczy jest obowiązany ustanowić nowego pełnomocnika, a także niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Państwową Komisję Wyborczą w trybie określonym w art. 40a ust. 7 ustawy.

Odpowiedzialność za zobowiązania majątkowe komitetu wyborczego ponoszą solidarnie osoby wchodzące w skład komitetu (art. 84ba ust. 1 ustawy). Zobowiązania wynikające z tej odpowiedzialności są niezbywalne (art. 84ba ust. 2 ustawy), w związku z czym nie mogą być one wykonane przez osoby trzecie, w tym również przez kandydata na urząd Prezydenta RP. Spłata zobowiązań komitetu nie może też nastąpić ze środków partii politycznych popierających kandydata.

Na podstawie art. 78a ust. 1 ustawy komitety wyborcze zobowiązane są do umieszczenia na wszystkich materiałach wyborczych, w tym również na plakatach, wyraźnych oznaczeń, od kogo pochodzą. Materiały zawierające takie oznaczenie podlegają ochronie prawnej i są dowodami poniesionych kosztów.

III. Rachunek bankowy komitetu wyborczego.

Komitet wyborczy gromadzi środki finansowe wyłącznie na rachunku bankowym (art. 86 ust. 1 ustawy). Komitet wyborczy dla gromadzenia przychodów może otworzyć tylko jeden rachunek bankowy (art. 86 ust. 2 ustawy). Komitet może otworzyć pomocnicze rachunki bankowe dla ułatwienia dokonywania wydatków w strukturach terenowych komitetu. Rachunki pomocnicze mogą być zasilane wyłącznie przelewami z rachunku komitetu wyborczego (podstawowego), przeznaczonego do gromadzenia środków pieniężnych. Wykluczone jest pozyskiwanie środków bezpośrednio na rachunki pomocnicze.

Podstawą do otwarcia rachunku komitetu wyborczego jest uchwała Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. Otwarcia rachunku bankowego powinien dokonać pełnomocnik finansowy komitetu. Bank otwierający rachunek może zażądać podania numeru

wpisu do rejestru gospodarki narodowej (REGON) oraz numeru identyfikacji podatkowej (NIP), nadanych komitetowi wyborczemu. Numer REGON oraz numer NIP należy uzyskać odpowiednio we właściwym urzędzie statystycznym i w urzędzie skarbowym. Dokumenty te wystawiane są na podstawie postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. Komitet wyborczy nie może posługiwać się numerami NIP i REGON partii politycznych, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych, których członkiem jest dany kandydat lub które popierają kandydata.

Umowa rachunku bankowego (podstawowego) komitetu, zgodnie z art. 86 ust. 3 ustawy, powinna zawierać następujące zastrzeżenia:

- 1) wpłaty na rzecz komitetu wyborczego mogą być dokonywane jedynie czekiem rozrachunkowym, przelewem lub kartą płatniczą,
- 2) wpłaty na rzecz komitetu wyborczego mogą być dokonywane jedynie przez obywateli polskich, mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz z funduszy wyborczych partii politycznych;
- 3) wpłaty na rzecz komitetu nie mogą być dokonywane po dniu wyborów.

Umowa rachunku bankowego może zawierać również klauzulę o nieprzyjmowaniu wpłat od osób fizycznych w wysokości przekraczającej dozwolony limit (art. 86 ust. 5 ustawy).

Pełnomocnik finansowy, który nie wprowadza do umowy rachunku bankowego zastrzeżenia, że wpłaty na rzecz komitetu mogą być dokonywane jedynie czekiem rozrachunkowym, przelewem lub kartą płatniczą naraża się na sankcję karną, o której mowa w art. 88f pkt. 4 ustawy.

Rachunek bankowy komitetu powinien być prowadzony w oddziale banku (także zagranicznego), położonym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Komitet wyborczy nie może otworzyć rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, nawet jeżeli wszyscy członkowie komitetu

należą do tej kasy. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.) celem kasy jest gromadzenie środków pieniężnych wyłącznie swoich członków a nie organizacji i podmiotów tworzonych przez członków kasy.

Rachunek komitetu wyborczego należy zlikwidować po zbilansowaniu przychodów i wydatków, dokonaniu zwrotu środków wpłaconych z naruszeniem prawa oraz przekazaniu ewentualnej nadwyżki finansowej na rzecz instytucji charytatywnej (art. 87g ust. 8 ustawy).

IV. Źródła pozyskiwania środków finansowych przez komitety wyborcze.

Środki finansowe przekazywane komitetowi wyborczemu w wyborach Prezydenta RP mogą pochodzić jedynie z wpłat obywateli polskich, mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz z funduszków wyborczych partii politycznych, tworzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (art. 85 ust. 1 ustawy).

Łączna suma wpłat od osoby fizycznej na rzecz jednego komitetu wyborczego nie może przekraczać 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów. W wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r. limit ten wynosi 19.755,00 zł. Darowizny pieniężne na rzecz komitetu wyborczego niezależnie od wysokości mogą być wpłacane jedynie czekiem rozrachunkowym, przelewem lub kartą płatniczą (art. 86 ust. 4 ustawy). Niedozwolone są wpłaty gotówkowe w kasie banku a także w formie przekazów pocztowych.

Komitet wyborczy może pozyskiwać środki finansowe od partii politycznych tylko z przelewów dokonywanych z rachunku bankowego Funduszu Wyborczego na rachunek komitetu wyborczego.

Przepisy ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o partiach politycznych dopuszczają możliwość dokonywania wpłat przez tę samą osobę fizyczną (obywatela polskiego mającego stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej) zarówno na rachunek bieżący partii, na Fundusz Wyborczy i na rachunek komitetu wyborczego.

Ponadto na cele związane z wyborami komitet wyborczy może zaciągać kredyty bankowe (art. 85 ust. 3 ustawy). Wysokość kredytu nie jest limitowana, ustawa wprowadza natomiast ograniczenia co do udzielania poręczeń takiego kredytu. Poręczycielem takiego kredytu mogą być wyłącznie obywatele polscy mający miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a zobowiązanie poręczyciela nie może być wyższe od kwoty 19.755,00 zł, stanowiącej maksymalną wysokość wpłat od jednej osoby fizycznej. Ograniczenie wysokości kwoty poręczenia dotyczy także osób wchodzących w skład komitetu wyborczego, jak również osoby będącej kandydatem na urząd Prezydenta RP. Poręczenie kredytu jest niezbywalne, co oznacza że zobowiązanie z tego tytułu nie może być przedmiotem zbycia ich na rzecz osób fizycznych oraz innych podmiotów, w tym również na rzecz partii politycznych, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych popierających kandydata.

V. Zakazy i ograniczenia dotyczące pozyskiwania środków finansowych przez komitety wyborcze.

Przepisy ustawy wprowadzają następujące zakazy i ograniczenia w finansowaniu komitetów wyborczych.

1) Pozyskiwanie środków finansowych jest dozwolone dopiero od dnia przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 87a ust. 1 pkt 1 ustawy). W praktyce, w związku z obowiązkiem gromadzenia wszystkich środków finansowych komitetu na rachunku bankowym, pozyskiwanie środków finansowych jest możliwe dopiero od dnia otwarcia rachunku bankowego komitetu.

2) Zabronione jest pozyskiwanie środków po dniu wyborów (art. 87a ust. 1 pkt 2 ustawy). Jako datę dokonania wpłaty na rachunek bankowy przyjmuje się datę wystawienia polecenia przelewu, a nie datę uznania przez bank wpływu środków na rachunek bankowy. Po dniu wyborów dopuszczalne jest jedynie przekazywanie przez osoby wchodzące w skład komitetu środków na opłaty bankowe za prowadzenie i likwidację rachunku. W sytuacji, gdy pozostają nieuregulowane zobowiązania finansowe komitetu, na zaspokojenie których nie wystarczyło środków finansowych zgromadzonych na rachunku bankowym, roszczenia te powinny być pokryte w trybie art. 84ba ust. 1 ustawy, tj. przez osoby wchodzące w skład komitetu z ich prywatnych środków finansowych, bez pośrednictwa rachunku bankowego komitetu. Każda z osób wchodzących w skład komitetu może pokryć jego zobowiązania do kwoty 19.755,00 zł (art. 87f ust. 2 i art. 88f pkt 5 ustawy).

3) Zabronione jest przekazywanie środków finansowych i wartości niepieniężnych przez jeden komitet wyborczy na rzecz innego komitetu wyborczego, co wynika z treści art. 85 ust. 1 ustawy,

4) Zabronione jest przeprowadzanie przez komitet wyborczy zbiórek publicznych (art. 87 ustawy); dotyczy to także partii politycznej, popierającej kandydata (art. 24 ust. 6 ustawy o partiach).

5) Komitety wyborcze nie mogą przyjmować wartości niepieniężnych, z wyjątkiem nieodpłatnych usług, polegających na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne (art. 85 ust. 2 ustawy),

6) Ustawa przewiduje zamknięty katalog źródeł finansowania komitetów wyborczych. Wykluczone jest przekazywanie komitetowi wyborczemu środków finansowych przez inne niż partie polityczne podmioty niebędące osobami fizycznymi (np. spółki prawa handlowego, stowarzyszenia, państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne, fundacje itd.). W związku z tym w przypadku stwierdzenia wpłaty pochodzącej z nieuprawnionego źródła lub dokonanej z naruszeniem przepisów ustawy, komitet wyborczy powinien

odmówić przyjęcia darowizny. Odmową przyjęcia darowizny jest niezwłoczne zwrócenie darczyńcy tych środków i wykazanie ich jako nieprawidłowo wpłaconych w załączniku do sprawozdania wyborczego. Zgodnie z treścią art. 87f ust. 3 ustawy termin zwrotu środków finansowych nie powinien przekraczać 30 dni od dnia wpływu tych środków na rachunek komitetu.

VI. Zasady wydatkowania środków i ich dokumentowania.

1) Komitety wyborcze mogą wydatkować na kampanię wyborczą wyłącznie kwoty ograniczone limitem. Limit ten w wyborach Prezydenta RP w 2010 r. wynosi 15.552.123,00 zł (§ 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2010 r. w sprawie podwyższenia kwoty wydatków komitetu wyborczego w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej - Dz. U. Nr 67, poz. 430). Należy podkreślić, że limitem objęte są tylko wydatki komitetu wyborczego, natomiast przychody komitetu nie są limitowane w związku z czym zgromadzenie na rachunku bankowym komitetu kwoty wyższej od wymienionej nie stanowi uchybienia.

2) Wydatki komitetu wyborczego na kampanię wyborczą, prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy w wyborach Prezydenta RP w 2010 r. nie mogą przekroczyć 80% limitu wydatków komitetu, tj. kwoty 12.441.698,40 zł (art. 87b ustawy)

3) Komitet wyborczy może wydatkować środki finansowe jedynie na cele związane z wyborami (art. 84a ust. 3 ustawy). Do wydatków komitetu wyborczego nie mogą być zaliczone środki przekazane na cele charytatywne oraz inne cele społecznie użyteczne, nawet jeżeli były ponoszone w okresie kampanii wyborczej w ramach promocji komitetu wyborczego lub poszczególnych kandydatów. Tego typu wydatki stanowią naruszenie przepisów ustawy.

4) Wydatkowanie środków jest dozwolone w tym samym początkowym terminie, co ich pozyskiwanie, tj. od dnia przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 87a ust. 2

pkt 1 ustawy). W praktyce jest to możliwe od dnia pierwszej wpłaty na rachunek bankowy komitetu.

5) Zabronione jest wydatkowanie środków przez komitet wyborczy po dniu złożenia sprawozdania wyborczego o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu (art. 87a ust. 2 pkt 2 ustawy).

6) Komitety wyborcze prowadzą rachunkowość na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 137, poz. 1539, z późn. zm.) - art. 84c ustawy. Komitet wyborczy powinien ewidencjonować i dokumentować ponoszone wydatki. Dokumentami dotyczącymi kosztów i wydatków są: rachunki, faktury, umowy, pokwitowania odbioru gotówki do rozliczenia (KW) i inne dokumenty wystawione na komitet wyborczy. Dokumenty finansowo-księgowe wystawione na nazwisko osoby fizycznej (np. na nazwisko kandydata) nie są dowodami kosztów komitetu wyborczego. Do wydatków lub kosztów komitetów wyborczych zalicza się: koszty zużycia materiałów i energii, koszty usług obcych - w tym opłaty za korzystanie ze środków masowego przekazu, wykonanie materiałów wyborczych, koszty spotkań wyborczych i podróży, wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, spłatę zaciągniętych kredytów bankowych i pozostałe wydatki pieniężne. Komitet wyborczy powinien odrębnie ewidencjonować zobowiązania finansowe obejmujące równowartość niespłaconych kredytów bankowych i nieopłaconych rachunków i faktur wystawionych z tytułu dostaw i usług na rzecz komitetu. Dowody księgowe dotyczące wydatków (kosztów) powinny spełniać warunki określone w ustawie o rachunkowości, a w szczególności muszą być zatwierdzone przez osobę odpowiadającą za gospodarkę finansową. Ewidencja wydatków i zobowiązań finansowych komitetu wyborczego powinna być prowadzona w sposób

zapewniający uzyskanie informacji niezbędnych do prawidłowego sporządzenia sprawozdania wyborczego.

7) Zgodnie z art. 87e ustawy wszelkie wezwania i informacje pisemne dostarczane przez komitet, mające na celu pozyskiwanie środków na wybory muszą zawierać informacje o treści następujących przepisów:

- art. 85 ust. 1-3 ustawy - źródła pozyskiwania przez komitet środków finansowych i wartości niepieniężnych;
- art. 86 ust. 4 i 5 ustawy - forma i limit wpłat od jednej osoby fizycznej na rzecz komitetu;
- art. 87f ust. 1-4, 6, 8 i 9 ustawy - informacja o postępowaniu z korzyściami majątkowymi przyjętymi przez komitet z naruszeniem przepisów ustawy;
- art. 88f pkt. 2-5 oraz 88g pkt 2, 2d i 2e - informacja o sankcjach karnych z tytułu naruszenia tych przepisów.

8) Komitet wyborczy ma obowiązek utworzenia, w terminie 7 dni od dnia zawiadomienia o utworzeniu komitetu swojej strony internetowej, na której umieszcza się informacje określone w ustawie (art. 84 ust. 2 ustawy). W tym samym terminie pełnomocnik komitetu jest obowiązany poinformować Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu strony internetowej komitetu i jej adresie. Należy podkreślić, że termin powyższy jest liczony od daty przedłożenia Państwowej Komisji Wyborczej zawiadomienia o utworzeniu komitetu a nie od daty podjęcia, czy też doręczenia uchwały Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu zawiadomienia. Strona internetowa komitetu powinna być prowadzona co najmniej do dnia podania przez Państwową Komisję Wyborczą do wiadomości publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej treści sprawozdania wyborczego Komitetu (art. 87ea ust. 3 ustawy). Przepisy ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie regulują kwestii związanych z adresami stron internetowych komitetów, w szczególności nie zobowiązują do umieszczenia w adresie strony wyrazów

„komitet wyborczy". Jednakże z brzmienia art. 84 ust. 2 ustawy („Komitet ma obowiązek [...] utworzenia swojej strony internetowej [...]") oraz z tego, że wyłączność na prowadzenie kampanii wyborczej mają komitety wyborcze (art. 40a ust. 1 ustawy) wynika, że strona ta ma być utworzona i prowadzona przez komitet wyborczy, a jej adres i wszelkie jej elementy powinny wyraźnie wskazywać na związek strony z tym komitetem. W związku z powyższym adres i treści umieszczone na stronie internetowej komitetu nie mogą wskazywać na związki z podmiotami innymi, niż kandydat na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i jego komitet wyborczy.

Komitet wyborczy na czas kampanii może wykorzystać na stronę internetową istniejącą już domenę, spełniającą warunki określone powyżej, jeżeli zawrze z jej dysponentem umowę najmu, dzierżawy czy umowę odpłatnego korzystania przez określony czas z danej domeny. Niedopuszczalne jest natomiast użyczenie domeny przez jej właściciela komitetowi wyborczemu (art. 85 ust. 2 ustawy).

Koszty związane z prowadzeniem strony internetowej Komitetu zalicza się do wydatków Komitetu i wykazuje w sprawozdaniu wyborczym.

9) Komitet wyborczy jest obowiązany prowadzić rejestry:

- zaciągniętych kredytów, zawierający nazwę banku udzielającego kredytu i wszystkie istotne warunki jego uzyskania, w szczególności: datę udzielenia kredytu, jego wysokość, oprocentowanie i inne koszty uzyskania, zobowiązania poręczycieli oraz ustalony termin spłaty;
- wpłat o wartości przekraczającej łącznie od jednej osoby fizycznej kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę (tj. kwoty 1.317,00 zł), ze wskazaniem imienia, nazwiska oraz miejscowości zamieszkania takiej osoby - art. 87ea ust. 1 ustawy.

Rejestry te komitet jest obowiązany umieszczać na swojej stronie internetowej i aktualizować w taki sposób, aby informacje o kredytach i wpłatach ujawniane

były w terminie 7 dni od dnia udzielenia kredytu lub dokonania wpłaty. Rejestry te powinny być umieszczone na stronie internetowej komitetu co najmniej do dnia podania do wiadomości publicznej przez Państwową Komisję Wyborczą w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdania wyborczego Komitetu (art. 87ea ust. 3 w związku z art. 87g ust. 6a ustawy).

Wzory rejestrów, sposób ich prowadzenia a także sposób ich przekazania Państwowej Komisji Wyborczej reguluje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2010 r. w sprawie rejestru zaciągniętych kredytów oraz rejestru wpłat, prowadzonych przez komitety wyborcze w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 67, poz. 429).

VII. Sprawozdanie wyborcze.

Finansowanie kampanii wyborczej w wyborach Prezydenta RP jest jawne (art. 84 ust. 1 ustawy). Pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego ma obowiązek sporządzenia i przedłożenia Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdania o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu, w terminie 3 miesięcy od dnia wyborów. Do sprawozdania należy załączyć opinię biegłego rewidenta wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą, rejestry prowadzone przez komitet wyborczy oraz dokumenty źródłowe¹⁾.

Biegły rewident podejmuje czynności niezwłocznie po dokonaniu wyboru przez Państwową Komisję Wyborczą jednakże nie później niż na 30 dni przed upływem ustawowego terminu złożenia sprawozdania. Zwraca się uwagę na potrzebę bieżącego i systematycznego prowadzenia ewidencji księgowej i taką organizację wewnętrzną komitetu i jego struktur terenowych, która zapewni zgromadzenie dokumentów niezbędnych do badania przez biegłego.

Sprawozdanie sporządza pełnomocnik finansowy komitetu, który odpowiada za prawdziwość zawartych w nim danych. Sprawozdanie jest dokumentem zbiorczym, sumującym pozyskane środki i poniesione wydatki komitetu wyborczego oraz ewentualne zobowiązania, które nie zostały uregulowane do

dnia złożenia sprawozdania. Przepisy ustawy nie dopuszczają możliwości składania sprawozdań cząstkowych sporządzanych w strukturach terenowych Komitetu przez osoby działające z upoważnienia pełnomocnika finansowego.

Okresem rozliczeniowym komitetów wyborczych jest okres od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, do dnia przedłożenia sprawozdania wyborczego Państwowej Komisji Wyborczej.

W sprawozdaniu wyborczym należy podać nazwę banku i numer rachunku komitetu wyborczego, przychody/wpływy na ten rachunek w okresie rozliczeniowym, ze wskazaniem źródła, z jakiego pochodzą środki pieniężne oraz wydatki według podanej we wzorze specyfikacji.

W odniesieniu do niektórych pozycji sprawozdania, takich jak: wpłaty od osób fizycznych, kredyty bankowe i wierzytelności, wykazy funduszy wyborczych oraz pozostałe do spłacenia zobowiązania finansowe do części II, zatytułowanej „Informacje szczegółowe”, należy załączyć imienne wykazy sporządzone według objaśnienia podanego pod tabelą.

Do sprawozdania każdego komitetu wyborczego załącza się dokumenty źródłowe. Ze względu na charakter dowodowy, dokumenty te powinny być przedłożone w oryginałach. W szczególności dotyczy to faktur, rachunków i innych dokumentów dotyczących kosztów i wydatków, chyba że nie zostały zapłacone do dnia przedłożenia sprawozdania. W tym wypadku powinna być załączona uwierzytelniona kserokopia. Wśród dokumentów składanych do sprawozdania należy załączyć historię rachunku bankowego komitetu wyborczego, gdyż dokument ten jest niezbędny do weryfikacji podanych w sprawozdaniu danych. Zbiorcze zestawienie sporządzane przez bank powinno obejmować wszystkie operacje dokonane na rachunku od jego otwarcia do zamknięcia.

Zgodnie z art. 87g ust. 6a i 7 ustawy, sprawozdania wyborcze komitetów w formie przedłożonej Państwowej Komisji Wyborczej podawane są do wiadomości publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej a także podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na staranność i czytelność zapisów w druku sprawozdania oraz wypełnienie wszystkich jego pozycji. Wykazy obejmujące dane osobowe nie są publikowane, dlatego też powinny być sporządzone na odrębnym arkuszu z odpowiednim oznaczeniem numeru załącznika do punktu sprawozdania. W wypadku stwierdzenia uchybień w wypełnieniu wzoru sprawozdania bądź nieczytelności jego zapisów Państwowa Komisja Wyborcza wezwie pełnomocnika finansowego komitetu w trybie art. 87h ust. 2 ustawy do przedłożenia poprawionej wersji sprawozdania.

VIII. Sposób wykorzystania nadwyżki pozyskanych środków nad poniesionymi wydatkami.

W wyniku rozliczenia kampanii wyborczej komitet wyborczy ustala, czy uzyskał nadwyżkę pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami.

Pełnomocnik finansowy komitetu w wypadku stwierdzenia uzyskania nadwyżki pozyskanych środków nad poniesionymi wydatkami przekazuje tę nadwyżkę na rzecz instytucji charytatywnej (art. 87g ust. 8 ustawy).

Informację o przekazaniu nadwyżki na rzecz instytucji charytatywnej, bez względu na jej wysokość, pełnomocnik finansowy komitetu podaje do publicznej wiadomości w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym najpóźniej w ciągu 30 dni od daty przyjęcia sprawozdania wyborczego przez Państwową Komisję Wyborczą. O przekazaniu nadwyżki instytucji charytatywnej należy poinformować Państwową Komisję Wyborczą. Niedopełnienie tego obowiązku naraża pełnomocnika finansowego na odpowiedzialność karną z tytułu naruszenia art. 88i ust. 1 pkt. 1 ustawy.

* Zgodnie z ustawą o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w celu zgłoszenia kandydata na Prezydenta i prowadzenia kampanii wyborczej, tworzy się komitet wyborczy w składzie co najmniej 15 osób, a utworzenie danego komitetu powinno zostać potwierdzone podpisami przynajmniej 1000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu (art. 40a ust. 1, art. 40c ust. 1 ustawy).

- Do Państwowej Komisji Wyborczej złożono 24 zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w wyborach zarządzonych na dzień 20 czerwca 2010 r. Państwowa Komisja Wyborcza przyjęła zawiadomienia o utworzeniu 17 komitetów wyborczych, a odmówiła przyjęcia zawiadomień o utworzeniu 7 komitetów ponieważ nie spełniały wymogów przewidzianych w ustawie, w szczególności utworzenie komitetu nie zostało poparte podpisami co najmniej 1000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu.

**Wykaz złożonych zawiadomień o utworzeniu komitetu wyborczego kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
(w kolejności zgłoszeń)**

<i>Nr sprawy</i>	<i>Data złożenia</i>	<i>Nazwa komitetu</i>	<i>Pełnomocnik</i>	<i>Pełnomocnik finansowy</i>	<i>Siedziba komitetu</i>	<i>Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej</i>	<i>Uwagi</i>
1	2010.04.23	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Waldemara Pawlaka	Józef Szczepańczyk	Henryk Cichecki	00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	
2	2010.04.23	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Kornela Morawieckiego	Adam Słomka	Michał Gabryel	00-031 Warszawa, ul. Szpitalna 5 lok. 27	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	

3	2010.04.24	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Andrzeja Zbigniewa Leppera	Bogdan Socha	Halina Sikorska	00-024 Warszawa, Al. Jerozolimskie 30 IIIp	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	
4	2010.04.24	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Marka Jurka	Lech Marek Łuczyński	Piotr Zbigniew Cichoń	37-450 Stalowa Wola, ul. Wałowa 1A	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	
5	2010.04.25	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Bogdana Szpryngiela	Marek Tadeusz Olżyński	Renata Kulik	47-208 Reńska Wieś, Dębowa, ul. Główna 2,	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 29.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	PKW wezwała do usunięcia wady. Wada została usunięta
6	2010.04.25	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Bogusława Zbigniewa Ziętka	Janusz Stefan Anioł	Andrzej Chyłek	00-570 Warszawa, Al. Wyzwolenia 18	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	
7	2010.04.25	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Bronisława Komorowskiego	Grzegorz Wójtowicz	Andrzej Włodzimierz Wyrobiec	00-490 Warszawa, ul. Wiejska 14/5	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	
8	2010.04.25	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Janusza Ryszarda Korwin - Mikke	Małgorzata Maria Szmit	Renata Mroczkowska	03-831 Warszawa, ul. Podskarbińska 11A	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	
9	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Romana Mariusza Sklepowicza	Violetta Małgorzata Gut	Wiesław Strózik	60-179 Poznań, ul. Grunwaldzka 222	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	
10	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Ludwika Wasiaka	Zbigniew Józef Skatulski	Bożenna Kubiak	92-538 Łódź, ul. Czernika 1A m. 9	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 29.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	PKW wezwała do usunięcia wady. Wada została usunięta

11	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Zdzisława Kazimierza Jankowskiego	-	-	-	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26.04.2010 r. o odmowie przyjęcia zawiadomienia	Komitet wniósł skargę. Sąd Najwyższy uznał skargę za niezasadną *)
12	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Józefa Franciszka Wójcika	Roman Repeć	Maria Moroz	Rumia, ul. Wiejska 8	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 29.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	PKW wezwała do usunięcia wady. Wada została usunięta
13	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Andrzeja Olechowskiego	Maciej Szmigiero	Sławomir Potapowicz	00-021 Warszawa, ul. Chmielna 9	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 29.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	PKW wezwała do usunięcia wady. Wada została usunięta
14	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Zdzisława Zbigniewa Podkańskiego	Krzysztof Sadurski	Tomasz Jakub Byzdra	20-716 Lublin, ul. Rzemieślnicza 6	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	
15	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Grzegorza Napieralskiego	Katarzyna Bernadetta Olszewska	Edward Kuczera	00-478 Warszawa, Al. Ujazdowskie 20 lok. 6	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	
16	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Jarosława Kaczyńskiego	Krzysztof Sobolewski	Stanisław Kostrzewski	02-018 Warszawa, ul. Nowogrodzka 84/86	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	
17	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Krzysztofa Radosława Mazurskiego	Włodzimierz Rynkowski	Agnieszka Rosłonec	00-634 Warszawa, ul. Jaworzyńska 8 lok. 10.	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	
18	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Gabriela Janowskiego	Jan Strzeżek	Irena Małgorzata Żebrowska	00-687 Warszawa, ul. Wspólna 59 lok. 25.	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia	

19	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Bartłomieja Józefa Kurzeji	-	-	-	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27.04.2010 r. o odmowie przyjęcia zawiadomienia	
20	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Dariusza Edwarda Kosiura	-	-	-	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27.04.2010 r. o odmowie przyjęcia zawiadomienia	Komitet wniósł skargę. Sąd Najwyższy uznał skargę za niezasadną **)
21	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Pawła Soroki	-	-	-	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27.04.2010 r. o odmowie przyjęcia zawiadomienia	
22	2010.04.26	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Waldemara Urbanowskiego	-	-	-	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27.04.2010 r. o odmowie przyjęcia zawiadomienia	
23	2010.04.27	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Pawła Pietrzyka	-	-	-	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27.04.2010 r. o odmowie przyjęcia zawiadomienia	
24	2010.04.30	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Romana Włosa	-	-	-	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 04.05.2010 r. o odmowie przyjęcia zawiadomienia	

*) Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2010 r. Sygn. akt III SW 1/10.

***) Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2010 r. Sygn. akt III SW 2/10.

- Państwowa Komisja Wyborcza ostatecznie przyjęła zawiadomienia o utworzeniu następujących komitetów wyborczych kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bogdana Szpryngiela z siedzibą w Dębowej, ul. Główna2, 47-208 Reńska Wieś,
- 2) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ludwika Wasiaka z siedzibą w Łodzi, ul. Czernika 1A m. 9,
- 3) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Józefa Franciszka Wójcika z siedzibą w Rumi, ul. Wiejska 8,
- 4) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Olechowskiego z siedzibą w Warszawie, ul. Chmielna 9,
- 5) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Waldemara Pawłaka z siedzibą w Warszawie, ul. Kopernika 36/40,
- 6) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Kornela Morawieckiego z siedzibą w Warszawie, ul. Szpitalna 5 lok. 27,
- 7) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Zbigniewa Leppera z siedzibą w Warszawie, Al. Jerozolimskie 30 IIIp.,
- 8) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Marka Jurka z siedzibą w Stalowej Woli, ul. Wałowa 1A,
- 9) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bogusława Zbigniewa Ziętka z siedzibą w Warszawie, Al. Wyzwolenia 18,
- 10) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego z siedzibą w Warszawie, ul. Wiejska 14/5,

- 11) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Janusza Ryszarda Korwin-Mikke z siedzibą w Warszawie, ul. Podskarbińska 11A,
- 12) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Romana Mariusza Sklepowicza z siedzibą w Poznaniu, ul. Grunwaldzka 222,
- 13) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Zdzisława Zbigniewa Podkańskiego z siedzibą w Lublinie, ul. Rzemieślnicza 6,
- 14) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Grzegorza Napieralskiego z siedzibą w Warszawie, Al. Ujazdowskie 20 lok. 6,
- 15) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Jarosława Kaczyńskiego z siedzibą w Warszawie, ul. Nowogrodzka 84/86,
- 16) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Krzysztofa Radosława Mazurskiego z siedzibą w Warszawie, ul. Jaworzyńska 8 lok. 10,
- 17) Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Gabriela Janowskiego z siedzibą w Warszawie ul. Wspólna 59 lok. 25.

Komunikaty Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27 i 29 kwietnia 2010 r. o przyjęciu zawiadomień są ogłoszone w Monitorze Polskim Nr 33, poz. 483 i Nr 35, poz. 500.

- Spośród 17 utworzonych komitetów wyborczych 7 komitetów w związku z niezgłoszeniem kandydata na Prezydenta RP, na podstawie art. 87j ust. 1 pkt 1 ustawy o wyborze Prezydenta RP, uległo z mocy prawa rozwiązaniu.

Komunikat
Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 7 maja 2010 r.
o rozwiązaniu komitetów wyborczych kandydatów na Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej.

Państwowa Komisja Wyborcza informuje, że - w związku z niezgłoszeniem kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej - na podstawie art. 87j ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 72, poz. 467) z dnia 7 maja 2010 r. uległy rozwiązaniu, z mocy prawa, następujące komitety wyborcze:

- 1) Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Gabriela Janowskiego;
 - 2) Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Krzysztofa Radosława Mazurskiego;
 - 3) Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Zdzisława Zbigniewa Podkańskiego;
 - 4) Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Romana Mariusza Sklepowicza;
 - 5) Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bogdana Szpryngiela;
 - 6) Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ludwika Wasiaka;
 - 7) Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Józefa Franciszka Wójcika.
- Państwowa Komisja Wyborcza po wypełnieniu ustawowo przewidzianych procedur ustaliła, że w wyborach Prezydenta RP zarządzonych na dzień

20 czerwca 2010 r. – będzie uczestniczyć 10 komitetów wyborczych, które zarejestrowały kandydatów na Prezydenta RP.

Wykaz komitetów wyborczych, które zarejestrowały kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w wyborach zarządzonych na dzień 20 czerwca 2010 r.*)

<i>L.P.</i>	<i>Nazwa komitetu</i>	<i>Pełnomocnik</i>
1	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Marka Jurka	Lech Marek Łuczyński
2	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Jarosława Kaczyńskiego	Krzysztof Sobolewski
3	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego	Grzegorz Wójtowicz
4	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Janusza Ryszarda Korwin - Mikke	Małgorzata Maria Szmit
5	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Zbigniewa Leppera	Bogdan Socha
6	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Kornela Morawieckiego	Adam Słomka
7	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Grzegorza Napieralskiego	Katarzyna Bernadetta Olszewska
8	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Olechowskiego	Maciej Szmigiero
9	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Waldemara Pawlaka	Józef Szczepańczyk
10	Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bogusława Zbigniewa Ziętka	Janusz Stefan Anioł

*) Stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 72, poz. 467) pełnomocnicy tych komitetów (lub upoważnione przez nich osoby) uprawnieni są do zgłaszania kandydatów do obwodowych komisji wyborczych, z wyłączeniem okręgów wyborczych, w których w tym samym terminie odbywać się będą wybory uzupełniające do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, tj. okręgów: nr 15 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Płocku, nr 21 z siedzibą Okręgowej Komisji w Krośnie i nr 30 z siedzibą Okręgowej Komisji w Katowicach.

* Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z właściwością określoną w ustawie o wyborze Prezydenta RP podjęła w celu przygotowania i przeprowadzenia wyborów, wymagane prawem wyborczym uchwały i wytyczne. Ustaliła terytorialny zasięg działania i siedziby okręgowych komisji wyborczych powołanych dla przeprowadzenia wyborów Prezydenta RP. Określono obszar działania 47 komisji okręgowych. Ustalony podział nie obejmuje części województw: mazowieckiego, podkarpackiego i śląskiego, które to obszary pozostają, zgodnie z art. 234 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu, w terytorialnym zasięgu działania okręgowych komisji wyborczych odpowiednio w Płocku, Krośnie i Katowicach powołanych do przeprowadzenia wyborów uzupełniających do Senatu, zarządzonych na dzień 20 czerwca 2010 r.

- Powołała 47 okręgowych komisji wyborczych do przeprowadzenia wyborów Prezydenta RP oraz 3 okręgowe komisje wyborcze (w okręgach nr 15, 21 i 30) do przeprowadzenia wyborów uzupełniających do Senatu i wykonujących także na tych obszarach terytorialnych zadania okręgowych komisji wyborczych w wyborach Prezydenta. W skład komisji okręgowych powołano 259 sędziów, w tym: 3 sędziów Sądu Najwyższego, 2 sędziów wojewódzkiego sądu administracyjnego, 19 sędziów sądów apelacyjnych, 154 sędziów sądów okręgowych, 81 sędziów sądów rejonowych. Funkcje przewodniczących komisji pełnią z urzędu komisarze wyborczy.
- Wydała wytyczne dla okręgowych i obwodowych komisji wyborczych dotyczące przygotowania i przeprowadzenia wyborów oraz zadań i trybu pracy w przygotowaniu i przeprowadzeniu głosowania, określiła wzory ich pieczęci, wzory protokołów stosowanych w wyborach, ustaliła tryb i zasady przekazywania danych z frekwencji wyborczej w dniu głosowania, sposób sporządzania i przekazywania kart do głosowania do obwodów utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich. Uchwalone szczegółowe zasady i sposób korzystania z elektronicznego systemu

przesyłania i przetwarzania danych o wynikach głosowania i wynikach wyborów. *Uchwały zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Monitor Polski odpowiednio Nr 30, poz. 404, 406, 407, 408 i Nr 33, poz. 476, 477, 478, 479. Są także umieszczone na stronie internetowej www.pkw.gov.pl.*

**WYKAZ OKRĘGOWYCH KOMISJI WYBORCZYCH ZE
WSKAZANIEM ICH SIEDZIB ORAZ TERYTORIALNEGO ZASIĘGU
DZIAŁANIA**

<i>Lp.</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Terytorialny zasięg działania</i>
I. Województwo dolnośląskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 1 z siedzibą we Wrocławiu	powiaty: milicki, oleśnicki, oławski, strzeliński, średzki, trzebnicki, wołowski, wrocławski; miasto na prawach powiatu: Wrocław
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 2 z siedzibą w Jeleniej Górze	powiaty: bolesławiecki, jeleniogórski, kamiennogórski, lubański, lwówecki, zgorzelecki; miasto na prawach powiatu: Jelenia Góra
3.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 3 z siedzibą w Legnicy	powiaty: głogowski, górowski, jaworski, legnicki, lubiński, polkowicki, złotoryjski; miasto na prawach powiatu: Legnica
4.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 4 z siedzibą w Wałbrzychu	powiaty: dzierzoniowski, kłodzki, świdnicki, wałbrzyski, ząbkowicki
II. Województwo kujawsko-pomorskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 5 z siedzibą w Bydgoszczy	powiaty: bydgoski, inowrocławski, mogileński, nakielski, sępoleński, świecki, tucholski, zniński; miasto na prawach powiatu: Bydgoszcz
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 6 z siedzibą w Toruniu	powiaty: brodnicki, chełmiński, golubsko-dobrzyński, grudziądzki, toruński, wąbrzeski; miasta na prawach powiatu: Grudziądz, Toruń
3.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 7 z siedzibą we Włocławku	powiaty: aleksandrowski, lipnowski, radziejowski, rypiński, włocławski; miasto na prawach powiatu: Włocławek
III. Województwo lubelskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 8 z siedzibą w Lublinie	powiaty: kraśnicki, lubartowski, lubelski, łęczyński, opolski, puławski, rycki, świdnicki; miasto na prawach powiatu: Lublin
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 9 z siedzibą w Białej Podlaskiej	powiaty: bialski, łukowski, parczewski, radzyński; miasto na prawach powiatu: Biała Podlaska
3.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 10 z siedzibą w Chełmie	powiaty: chełmski, krasnostawski, włodawski; miasto na prawach powiatu: Chełm

<i>Lp.</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Terytorialny zasięg działania</i>
4.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 11 z siedzibą w Zamościu	powiaty: biłgorajski, hrubieszowski, janowski, tomaszowski, zamojski; miasto na prawach powiatu: Zamość
IV. Województwo lubuskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 12 z siedzibą w Zielonej Górze	powiaty: krośnieński, nowosolski, świebodziński, wschowski, zielonogórski, żagański, żarski; miasto na prawach powiatu: Zielona Góra
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 13 z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim	powiaty: gorzowski, międzyrzecki, słubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński; miasto na prawach powiatu: Gorzów Wielkopolski
V. Województwo łódzkie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 14 z siedzibą w Łodzi	miasto na prawach powiatu: Łódź
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 15 z siedzibą w Łodzi	powiaty: brzeziński, łódzki wschodni, pabianicki, zgierski;
3.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 16 z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim	powiaty: bełchatowski, opoczyński, piotrkowski, radomszczański, tomaszowski; miasto na prawach powiatu: Piotrków Trybunalski
4.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 17 z siedzibą w Sieradzu	powiaty: łaski, pajęczański, poddębicki, sieradzki, wieluński, wieruszowski, zduńskowolski
5.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 18 z siedzibą w Skierniewicach	powiaty: kutnowski, łęczycki, łowicki, rawski, skierniewicki; miasto na prawach powiatu: Skierniewice
VI. Województwo małopolskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 19 z siedzibą w Krakowie	powiat: krakowski; miasto na prawach powiatu: Kraków
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 20 z siedzibą w Krakowie	powiaty: chrzanowski, miechowski, myślenicki, olkuski, oświęcimski, proszowicki, wadowicki, wielicki
3.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 21 z siedzibą w Nowym Sączu	powiaty: gorlicki, limanowski, nowosądecki, nowotarski, suski, tatrzański; miasto na prawach powiatu: Nowy Sącz
4.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 22 z siedzibą w Tarnowie	powiaty: bocheński, brzeski, dąbrowski, tarnowski; miasto na prawach powiatu: Tarnów
VII. Województwo mazowieckie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 23 z siedzibą w Warszawie	powiaty: grodziski, legionowski, nowodworski, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, warszawski zachodni, wołomiński; miasto na prawach powiatu: miasto stołeczne Warszawa.
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 24 z siedzibą w Ostrołęce	powiaty: makowski, ostrołęcki, ostrowski, pułtuski, wyszkowski; miasto na prawach powiatu: Ostrołęka

<i>Lp.</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Terytorialny zasięg działania</i>
3.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 25 z siedzibą w Radomiu	powiaty: białobrzесki, grójecki, kozienicki, lipski, przysuski, radomski, szydlowiecki, zwoleński; miasto na prawach powiatu: Radom
4.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 26 z siedzibą w Siedlcach	powiaty: garwoliński, łosicki, miński, siedlecki, sokołowski, węgrowski; miasto na prawach powiatu: Siedlce
VIII. Województwo opolskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 27 z siedzibą w Opolu	województwo opolskie
IX. Województwo podkarpackie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 28 z siedzibą w Rzeszowie	powiaty: dębicki, leżajski, łańcucki, ropczycko-sędziszowski, rzeszowski, strzyżowski; miasto na prawach powiatu: Rzeszów
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 29 z siedzibą w Tarnobrzegu	powiaty: kolbuszowski, mielecki, niżański, stalowowolski, tarnobrzесki; miasto na prawach powiatu: Tarnobrzeg
X. Województwo podlaskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 30 z siedzibą w Białymstoku	powiaty: białostocki, bielski, hajnowski, moniecki, siemiatycki; miasto na prawach powiatu: Białystok
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 31 z siedzibą w Łomży	powiaty: grajewski, kolneński, łomżyński, wysokomazowiecki, zambrowski; miasto na prawach powiatu: Łomża
3.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 32 z siedzibą w Suwałkach	powiaty: augustowski, sejneński, sokólski, suwalski; miasto na prawach powiatu: Suwałki
XI. Województwo pomorskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 33 z siedzibą w Gdańsku	powiaty: gdański, kartuski, kościerski, kwidzyński, malborski, nowodworski, pucki, starogardzki, sztumski, tczewski, wejherowski; miasta na prawach powiatu: Gdańsk, Gdynia, Sopot
3.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 34 z siedzibą w Słupsku	powiaty: bytowski, chojnicki, człuchowski, lęborski, słupski; miasto na prawach powiatu: Słupsk
XII. Województwo śląskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 35 z siedzibą w Katowicach	powiaty: będziński, gliwicki, mikołowski, raciborski, rybnicki, tarnogórski; miasta na prawach powiatu: Bytom, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Rybnik, Sosnowiec, Zabrze

<i>Lp.</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Terytorialny zasięg działania</i>
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 36 z siedzibą w Bielsku-Białej	powiaty: bielski, cieszyński, pszczyński, wodzisławski, żywiecki; miasta na prawach powiatu: Bielsko-Biała, Jastrzębie-Zdrój, Żory
3.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 37 z siedzibą w Częstochowie	powiaty: częstochowski, kłobucki, lubliniecki, myszkowski, zawierciański; miasto na prawach powiatu: Częstochowa
XIII. Województwo świętokrzyskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 38 z siedzibą w Kielcach	województwo świętokrzyskie
XIV. Województwo warmińsko-mazurskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 39 z siedzibą w Olsztynie	powiaty: ełcki, giżycki, gołdapski, kętrzyński, mrągowski, nidzicki, olecki, olsztyński, piski, szczycieński, węgorzewski; miasto na prawach powiatu: Olsztyn
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 40 z siedzibą w Elblągu	powiaty: bartoszycki, braniewski, działdowski, elbląski, iławski, lidzbarski, nowomiejski, ostródzki; miasto na prawach powiatu: Elbląg
XV. Województwo wielkopolskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 41 z siedzibą w Poznaniu	powiaty: gnieźnieński, międzychodzki, poznański; miasto na prawach powiatu: Poznań
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 42 z siedzibą w Kaliszu	powiaty: jarociński, kaliski, kępiński, krotoszyński, ostrowski, ostrzeszowski, pleszewski; miasto na prawach powiatu: Kalisz
3.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 43 z siedzibą w Koninie	powiaty: kolski, koniński, słupecki, średzki, turecki, wrzesiński; miasto na prawach powiatu: Konin
4.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 44 z siedzibą w Lesznie	powiaty: gostyński, grodziski, kościański, leszczyński, nowotomyski, rawicki, śremski, wolsztyński; miasto na prawach powiatu: Leszno
5.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 45 z siedzibą w Pile	powiaty: chodzieski, czarnkowsko-trzcianecki, obornicki, pilski, szamotulski, wągrowiecki, złotowski

<i>Lp.</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Terytorialny zasięg działania</i>
XVI. Województwo zachodniopomorskie		
1.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 46 z siedzibą w Szczecinie	powiaty: choszczeński, goleniowski, gryficki, gryfiński, kamieński, łobeski, myśliborski, policki, pyrzycki, stargardzki; miasta na prawach powiatu: Szczecin, Świnoujście
2.	Okręgowa Komisja Wyborcza nr 47 z siedzibą w Koszalinie	powiaty: białogardzki, drawski, kołobrzeski, koszaliński, sławieński, szczecinecki, świdwiński, wałecki; miasto na prawach powiatu: Koszalin

* Państwowa Komisja Wyborcza po zarządzeniu wyborów uzupełniających do Senatu podała niezwłocznie informację o ich zarządzeniu, wskazując że zostaną przeprowadzone:

- 1) w województwie mazowieckim, w okręgu wyborczym nr 15 obejmującym obszary powiatów: ciechanowski, gostyniński, mławski, płocki, płoński, przasnyski, sierpecki, sochaczewski, żuromiński, żyrardowski oraz miasta na prawach powiatu: Płock, z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Płocku;
- 2) w województwie podkarpackim, w okręgu wyborczym nr 21 obejmującym obszary powiatów: bieszczadzki, brzozowski, jarosławski, jasielski, krośnieński, leski, lubaczowski, przemyski, przeworski, sanocki oraz miast na prawach powiatu: Krosno, Przemyśl, z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Krośnie;
- 3) w województwie śląskim, w okręgu wyborczym nr 30 obejmującym obszary powiatu: bieruńsko-lędziński oraz miast na prawach powiatu: Chorzów, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice, Tychy, z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Katowicach.
- 4) W każdym z okręgów wyborczych będzie wybierany jeden senator.
- 5) W urzędach gmin położonych na obszarze okręgów wyborczych nr 15, 21 i 30 zostaną sporządzone spisy wyborców uprawnionych do udziału

w głosowaniu do których zostaną wpisani z urzędu wyborcy: zameldowani w gminie na pobyt stały; dopisani do rejestru wyborców na własny wniosek w trybie art. 12 ust. 2 i 3 Ordynacji wyborczej, jeżeli stale zamieszkują na obszarze gminy, bez zameldowania na pobyt stały. A także wyborcy czasowo przebywający na obszarze gminy w okresie obejmującym dzień wyborów, ujęci w stałym rejestrze wyborców **w gminie z danego okręgu wyborczego**, jeżeli najpóźniej do dnia **10 czerwca 2010 r.** złożą w urzędzie gminy, właściwym dla ich miejsca pobytu, wniosek o dopisanie ich do spisu wyborców; dotyczy to także osób nigdzie niezamieszkałych, przebywających na obszarze gminy (art. 19 Ordynacji wyborczej).

6) Przypomniała, że:

- osoby zmieniające miejsce pobytu przed dniem wyborów mogą otrzymać w urzędzie swojej gminy zaświadczenie o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu wyborów;
- **jednakże wyborcy ujęci w rejestrze wyborców w gminie w okręgu wyborczym, w którym odbywają się wybory uzupełniające do Senatu nie są uprawnieni do głosowania w wyborach uzupełniających w innym okręgu, oraz że;**
- dopisanie do spisu wyborców w wyborach uzupełniających do Senatu w miejscu pobytu oraz zaświadczenie o prawie do głosowania w wyborach uzupełniających do Senatu **nie upoważniają do wzięcia udziału w odbywających się w tym samym terminie wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.**

7) Kandydatów na senatora w wyborach uzupełniających w okręgu wyborczym zgłasza się do dnia **11 maja 2010 r. do godz. 24.00** do właściwej okręgowej komisji wyborczej: w okręgu wyborczym nr 15 - Okręgowej Komisji Wyborczej w Płocku, w okręgu wyborczym nr 21 - Okręgowej Komisji Wyborczej w Krośnie, w okręgu wyborczym nr 30 - Okręgowej Komisji Wyborczej w Katowicach.

- Kandydatów mogą zgłaszać wyłącznie komitety wyborcze, których utworzenie potwierdziła Państwowa Komisja Wyborcza.
 - Kandydatem na senatora może być obywatel polski, mający prawo wybierania, który najpóźniej w dniu wyborów kończy 30 lat. Kandydować można tylko w jednym okręgu wyborczym i tylko w ramach zgłoszenia przez jeden komitet wyborczy. Zgłoszenie każdego kandydata musi być poparte podpisami co najmniej 3000 wyborców stale zamieszkałych na obszarze okręgu wyborczego.
- Państwowa Komisja Wyborcza przyjęła zawiadomienia 12 komitetów wyborczych o zamiarze zgłaszania kandydata na senatora w wyborach uzupełniających do Senatu, w okręgach nr 15, 21 i 30.

**Wykaz komitetów wyborczych, które złożyły zawiadomienia
o zamiarze zgłaszania kandydata na senatora w wyborach
uzupełniających do Senatu RP zarządzonych na dzień 20 czerwca
2010 r.**

<i>Nr porządkowy</i>	<i>Nazwa komitetu</i>	<i>Skrót nazwy</i>	<i>Nr okręgu</i>	<i>Pełnomocnik wyborczy</i>	<i>Pełnomocnik finansowy</i>	<i>Siedziba komitetu</i>	<i>Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej</i>
1	Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy - Sierpień 80	Komitet Wyborczy PPP - Sierpień 80	Okręg nr 15 Okręg nr 21 Okręg nr 30	Janusz Stefan Aniot	Zbigniew Stanisław Śniadecki	00-570 Warszawa, Al. Wyzwolenia 18.	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia
2	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe	KW Polskie Stronnictwo Ludowe	Okręg nr 15 Okręg nr 21 Okręg nr 30	Mariusz Władysław Miętus	Elżbieta Kurowska	00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 29.04.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia
3	Komitet Wyborczy Partii Zielonych		Okręg nr 15 Okręg nr 21 Okręg nr 30	Mariusz Pawluc	Marcin Płaczek	40-009 Katowice, ul. Warszawska 19	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 04.05.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia

4	Komitet Wyborczy Polska Plus	KW Polska +	Okręg nr 15 Okręg nr 21 Okręg nr 30	Roman Jarosław Kurek	Wojciech Starzyński	00-061 Warszawa, ul. Marszałkowska 140/62c	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 04.05.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia
5	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	KW Platforma Obywatelska RP	Okręg nr 15 Okręg nr 21 Okręg nr 30	Grzegorz Wójtowicz	Andrzej Włodzimierz Wyrobiec	00-159 Warszawa, ul. Andersa 21	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 04.05.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia
6	Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej	Komitet Wyborczy SLD	Okręg nr 15 Okręg nr 21 Okręg nr 30	Katarzyna Bernadetta Olszewska	Edward Kuczera	00-419 Warszawa, ul. Rozbrat 44a	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 04.05.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia
7	Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej	KW Unia Polityki Realnej	Okręg nr 15 Okręg nr 21 Okręg nr 30	Piotr Malinowski	Ireneusz Kasza	00-042 Warszawa, ul. Nowy Świat 41	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 04.05.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia
8	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	KW Prawo i Sprawiedliwość	Okręg nr 15 Okręg nr 21 Okręg nr 30	Paweł Dzięwit	Teresa Kostrzewska -Gorczyca	02-018 Warszawa, ul. Nowogrodzka 84/86	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 04.05.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia
9	Komitet Wyborczy Partii Demokratycznej - demokraci.pl	KW Partia Demokratyczna	Okręg nr 21	Witold Stanisław Piecuch	Marek Matczak	00-582 Warszawa, ul. Marszałkowska 2 lok. 4	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 04.05.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia
10	Komitetu Wyborczego Wyborców Społecznego Porozumienia Lewicy Województwa Śląskiego na rzecz Artura Stojko	KWW SPL Województwa Śląskiego na rzecz A. Stojko	Okręg nr 30	Beata Anna Widenka	Beata Teresa Kamińska	Katowice, ul. Wiązowa 7H/82	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 04.05.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia
11	Komitet Wyborczy Zieloni	KW Zieloni	Okręg nr 30	Grzegorz Łukasz Basiak	Jakub Ryszard Grabiec	00-672 Warszawa, ul. Piękna 64a lok. 11	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 04.05.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia

12	Komitet Wyborczy Wolność i Praworządność	Wolność i Praworządność	Okręg nr 15 Okręg nr 21 Okręg nr 30	Marcin Cezary Pawłowicz-Pawłowski	Wojciech Jan Kaczmarek	Warszawa, ul. Podskarbińska 11A	Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 04.05.2010 r. o przyjęciu zawiadomienia
----	--	-------------------------	---	-----------------------------------	------------------------	---------------------------------	---

- Państwowa Komisja Wyborcza udzieliła komitetom wyborczym wyjaśnień o zasadach gospodarki finansowej, uzyskiwaniu przychodów oraz o wydatkach związanych z finansowaniem kampanii wyborczej w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 20 czerwca 2010 r., w których wskazała, że:
 - 1) Zasady prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, uczestniczące w wyborach uzupełniających regulują przepisy:
 - Ordynacji wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, a w szczególności przepisy: art. 104 o odpowiedzialności za zobowiązania majątkowe komitetu wyborczego; rozdziału 13 „Finansowanie kampanii wyborczej” – dotyczące zasad pozyskiwania przychodów, dokonywania wydatków i prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze oraz obowiązku przedłożenia Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdania wyborczego komitetu, przyjęcia bądź odrzucenia sprawozdania wyborczego komitetu i konsekwencji tego faktu; rozdziału 35 „Przepisy karne”, w szczególności art. 223–230;
 - ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. a w szczególności: rozdział 4 „Finanse i finansowanie partii politycznych”, dotyczący m.in. źródeł finansowania partii politycznych oraz tworzenia i funkcjonowania Funduszu Wyborczego partii i rozdział 6a zawierający przepisy karne;
 - rozporządzenia Ministra Finansów z 23 lipca 2001 r. w sprawie sprawozdania komitetu wyborczego w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 81, poz. 881) zwane dalej „rozporządzeniem Ministra Finansów”.

Ujednolicone teksty ww. ustaw i rozporządzenia Ministra Finansów dostępne są na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej – adres www.pkw.gov.pl.

Zgodnie z art. 118 Ordynacji komitety wyborcze prowadzą rachunkowość na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 137, poz. 1539, z późn. zm.).

- 2) Prawo do prowadzenia kampanii wyborczej na rzecz kandydatów przysługuje, na zasadzie wyłączności, komitetowi wyborczemu (art. 95 Ordynacji). Oznacza to, że w okresie kampanii wyborczej wszelkie czynności związane z pozyskiwaniem środków finansowych, dokonywaniem wydatków na organizowanie spotkań przedwyborczych i promocją poszczególnych kandydatów w formie plakatów, ulotek itd. mogą być prowadzone tylko przez komitety wyborcze. Nie mogą takich działań prowadzić sami kandydaci, a także partie polityczne, stowarzyszenia i inne organizacje, których członkiem jest dany kandydat lub jest przez te podmioty popierany.

Pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego jest odpowiedzialny za prowadzenie gospodarki finansowej komitetu (art. 109 ust. 1 Ordynacji), a w szczególności za ewidencjonowanie wpływów i wydatków oraz sporządzenie sprawozdania wyborczego i złożenie go Państwowej Komisji Wyborczej w terminie określonym w art. 120 ust. 1 Ordynacji. Pełnomocnik finansowy może upoważnić inne osoby do podejmowania określonych czynności związanych z dokonywaniem wydatków komitetu wyborczego w jego strukturach terenowych. Nie zwalnia to jednak pełnomocnika z odpowiedzialności za całokształt gospodarki finansowej komitetu. Pełnomocnik finansowy ponosi

odpowiedzialność karną za zawinione naruszenie zakazów i ograniczeń w pozyskiwaniu i wydatkowaniu środków.

W przypadku powołania jednego komitetu wyborczego we wszystkich okręgach wyborczych pełnomocnik finansowy odpowiada za gospodarkę finansową prowadzoną we wszystkich okręgach. W przypadku powołania przez ten sam podmiot odrębnych komitetów wyborczych w poszczególnych okręgach dopuszczalne jest powierzenie tej samej osobie funkcji pełnomocnika finansowego poszczególnych komitetów.

W razie złożenia rezygnacji przez pełnomocnika finansowego z pełnionej funkcji i powołania nowego pełnomocnika, należy o tym fakcie powiadomić Państwową Komisję Wyborczą w trybie przepisów o powołaniu komitetu wyborczego (art. 96 ust. 2, art. 97 ust. 6 i art. 98 ust. 2 Ordynacji).

Odpowiedzialność za zobowiązania majątkowe komitetów wyborczych ponoszą partie polityczne, które utworzyły komitet wyborczy lub weszły w skład koalicji wyborczej, a w przypadku komitetu wyborczego wyborców – osoby wchodzące w skład komitetu wyborczego (art. 104 Ordynacji).

Na podstawie art. 89 Ordynacji komitety wyborcze zobowiązane są do umieszczenia na wszystkich materiałach wyborczych, w tym również na plakatach, wyraźnych oznaczeń, od kogo pochodzą. Materiały zawierające takie oznaczenie podlegają ochronie prawnej i są dowodami poniesionych kosztów.

- 3) Komitet wyborczy gromadzi środki finansowe wyłącznie na rachunku bankowym (art. 113 ust. 1 Ordynacji). Dla gromadzenia środków komitet wyborczy może otworzyć tylko jeden rachunek bankowy, jednakże w razie utworzenia jednego komitetu wyborczego uczestniczącego w wyborach w więcej niż jednym okręgu wyborczym należy utworzyć odrębne rachunki bankowe dla gromadzenia środków finansowych w poszczególnych okręgach.

Podstawą do otwarcia rachunku komitetu wyborczego jest uchwała Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. Z racji pełnionej funkcji otwarcia rachunku bankowego powinien dokonać pełnomocnik finansowy komitetu, który też powinien być dysponentem środków na jego koncie. Bank otwierający rachunek może zażądać podania numeru wpisu do rejestru gospodarki narodowej (REGON) oraz numeru identyfikacji podatkowej (NIP), nadanych komitetowi wyborczemu. Numer REGON oraz numer NIP należy uzyskać odpowiednio we właściwym urzędzie statystycznym i w urzędzie skarbowym. Dokumenty te wystawiane są na podstawie postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. Komitet wyborczy partii politycznej może posługiwać się numerem NIP i REGON partii politycznej, która powołała ten komitet. Dotyczy to również sytuacji powołania odrębnych komitetów wyborczych w poszczególnych okręgach wyborczych. Koalicyjny komitet wyborczy powinien posiadać numery NIP i REGON odmienne od numerów NIP i REGON partii politycznych tworzących koalicję. Komitet wyborczy wyborców powinien posiadać numery NIP i REGON odmienne od numerów NIP i REGON partii politycznych, stowarzyszeń, organizacji społecznych oraz pozostałych podmiotów.

Umowa rachunku bankowego (podstawowego) komitetu powinna zawierać zastrzeżenie, że wpłaty na rzecz komitetu wyborczego mogą być dokonywane jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą (art. 113 ust. 2 Ordynacji). Pełnomocnik finansowy, który nie wprowadza takiego zastrzeżenia naraża się na sankcję karną, o której mowa w art. 224 pkt. 2 Ordynacji.

Pełnomocnik finansowy może ponadto wnosić, by w umowie rachunku bankowego wprowadzono klauzulę o nieprzyjmowaniu wpłat po dniu wyborów (art. 110 ust. 4 pkt 1 Ordynacji), wpłat od osób fizycznych w wysokości przekraczającej dozwolony limit (art. 113 ust. 3 Ordynacji)

oraz wpłat pochodzących z innego źródła, niż określone dla danego rodzaju komitetu wyborczego (art. 111 Ordynacji). Będzie to formą dodatkowego zabezpieczenia się przed skutkami wynikającymi z art. 127 ust. 1 Ordynacji.

Rachunek komitetu wyborczego należy zlikwidować po zbilansowaniu przychodów i wydatków, dokonaniu zwrotu środków wpłaconych z naruszeniem prawa oraz przekazaniu ewentualnej nadwyżki finansowej na rzecz instytucji charytatywnej (art. 116 ust. 2 i 3 Ordynacji). Termin likwidacji rachunku powinien być zbieżny z datą sporządzenia sprawozdania wyborczego. Komitet wyborczy wyborców, któremu za uzyskany mandat przysługuje dotacja podmiotowa (art. 128 ust. 1 Ordynacji) zobowiązany jest do posiadania rachunku do czasu przekazania dotacji przez ministra finansów. Dotacja podmiotowa jest wypłacana w terminie 6 miesięcy od dnia stwierdzenia ważności wyborów.

4) Pozyskiwanie środków finansowych przez komitety wyborcze jest następujące:

- Środki finansowe przekazywane komitetowi wyborczemu partii politycznej mogą pochodzić wyłącznie z Funduszu Wyborczego tej partii, tworzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (art. 111 ust. 1 Ordynacji). Komitet wyborczy może pozyskiwać środki finansowe tylko z przelewów dokonywanych z rachunku bankowego Funduszu Wyborczego na rachunek komitetu wyborczego.
- Środki finansowe przekazywane koalicyjnemu komitetowi wyborczemu mogą pochodzić z tworzonych na podstawie ustawy o partiach politycznych Funduszy Wyborczych partii politycznych, wchodzących w skład koalicji (art. 111 ust. 5 Ordynacji) oraz z wpłat od osób fizycznych (art. 111 ust. 2 Ordynacji). Zasady dokonywania wpłat od osób

fizycznych są takie same, jak w przypadku komitetu wyborczego wyborców.

- Komitetowi wyborczemu wyborców mogą być przekazywane środki finansowe jedynie przez osoby fizyczne — obywateli polskich, posiadających miejsce stałego zamieszkania w Polsce lub za granicą (art. 111 ust. 2 Ordynacji). Łączna suma wpłat od osoby fizycznej na rzecz jednego komitetu wyborczego wyborców nie może przekraczać 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę w dniu poprzedzającym dzień ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów (art. 113 ust. 3 Ordynacji), tj. kwoty 19.755,00 zł. Darowizny pieniężne na rzecz komitetu wyborczego, niezależnie od wysokości, powinny być wpłacane na rachunek bankowy komitetu jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą (art. 113 ust. 2 Ordynacji). Niedozwolone są wpłaty gotówkowe w kasie banku, a także w formie przekazów pocztowych.

Ponadto na cele związane z wyborami komitet wyborczy wyborców może zaciągać kredyty bankowe (art. 111 ust. 6 Ordynacji). Poręczycielem takiego kredytu powinny być wyłącznie osoby fizyczne, a kwota poręczenia nie powinna przekraczać kwoty stanowiącej maksymalną wysokość wpłaty od jednej osoby fizycznej. Ograniczenie wysokości kwoty poręczonej nie dotyczy osób wchodzących w skład komitetu wyborczego wyborców, gdyż osoby te, na podstawie art. 104 pkt 3 Ordynacji, ponoszą pełną odpowiedzialność za zobowiązania finansowe komitetu.

5) Przepisy Ordynacji wprowadzają następujące zakazy i ograniczenia w finansowaniu komitetów wyborczych:

- Komitety wyborcze mogą pozyskiwać środki finansowe jedynie na cele związane z wyborami (art. 110 ust. 1 Ordynacji).
- Pozyskiwanie środków finansowych jest dozwolone od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 110 ust. 2 i 3

Ordynacji). W praktyce, w związku z obowiązkiem gromadzenia środków finansowych komitetu na rachunku bankowym, pozyskiwanie środków finansowych jest możliwe dopiero od dnia otwarcia rachunku bankowego komitetu.

- Zabronione jest pozyskiwanie środków po dniu wyborów (art. 110 ust. 4 pkt. 1 Ordynacji). Jako datę dokonania wpłaty na rachunek bankowy przyjmuje się datę wystawienia polecenia przelewu, a nie datę uznania przez bank wpływu środków na rachunek bankowy. Po dniu wyborów dopuszczalne jest jedynie wnoszenie opłat bankowych za prowadzenie i likwidację rachunku. W sytuacji, gdy pozostają nieuregulowane zobowiązania finansowe komitetu, na zaspokojenie których nie wystarczyło środków finansowych zgromadzonych na rachunku bankowym, roszczenia te powinny być pokryte w trybie art. 104 Ordynacji, bez pośrednictwa rachunku komitetu wyborczego.
- Komitet wyborczy może przyjąć wartości niepieniężne (darowizny — rzeczowe oraz w formie usług) jedynie od tych podmiotów, od których może przyjmować środki finansowe (art. 111 ust. 4 Ordynacji). Wartość darowizny niepieniężnej nie jest limitowana. Przekazania wartości niepieniężnych komitetom wyborczym mogą dokonywać obywatele polscy posiadający miejsce stałego zamieszkania w Polsce lub za granicą (art. 111 ust. 3 i 4 Ordynacji). Darowizna niepieniężna od osoby fizycznej może być również świadczona na rzecz komitetu wyborczego partii politycznej.

Przekazywanie wartości niepieniężnych nie może polegać na sfinansowaniu zakupu towarów lub usług służących prowadzeniu kampanii wyborczej. Przykładowo więc opłacenie druku ulotek wyborczych przez kandydata i przekazanie ich komitetowi wyborczemu nie może być traktowane jako świadczenie wartości niepieniężnych. Świadczeniem takich wartości będzie natomiast nieodpłatne udostępnienie przez osobę fizyczną własnego lokalu w celu odbycia w nim spotkania przedwyborczego, użyczenie prywatnego samochodu, czy

też osobiste nieodpłatne świadczenie usługi polegającej na naprawie komputera użytkowanego przez komitet wyborczy itp.

- Zabronione jest przekazywanie środków finansowych i wartości niepieniężnych przez jeden komitet wyborczy na rzecz innego komitetu wyborczego (art. 112 ust. 1 Ordynacji).
 - Zabronione jest przeprowadzanie przez komitet wyborczy zbiórek publicznych (art. 112 ust. 2 Ordynacji).
 - Ordynacja określa zamknięty katalog źródeł finansowania komitetów wyborczych. Wykluczone jest przekazywanie komitetowi wyborczemu środków finansowych przez podmioty nie będące osobami fizycznymi (np. przedsiębiorców, stowarzyszenia, państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne, fundacje itd.). W związku z tym w przypadku stwierdzenia wpłaty pochodzącej z nieuprawnionego źródła lub dokonanej z naruszeniem przepisów ustawy, komitet wyborczy powinien odmówić przyjęcia darowizny. Odmową przyjęcia darowizny jest niezwłoczne zwrócenie darczyńcy tych środków i wykazanie ich jako nieprawidłowych w załączniku do sprawozdania wyborczego. Biorąc pod uwagę obowiązek bieżącego ewidencjonowania przychodów i wydatków komitetu wyborczego, przyjmuje się, że termin zwrotu środków finansowych nie powinien przekraczać 30 dni od daty dokonania darowizny.
 - Wszelkie wezwania i informacje pisemne dostarczane przez koalicyjny komitet wyborczy i komitet wyborczy wyborców, mające na celu pozyskiwanie środków na wybory, muszą zawierać informacje o treści przepisów wymienionych w art. 117 Ordynacji.
- 6) Obowiązują następujące zasady wydatkowania środków i ich dokumentowania:
- Wysokość wydatków komitetu wyborczego na kampanię wyborczą ograniczona jest w każdym z okręgów wyborczych limitem okręgowym (art. 114 ust. 1 pkt 1 Ordynacji). Komitet wyborczy zgłaszający kandydata, który uzyskał mandat ma prawo do dotacji z budżetu państwa

(art. 218 w zw. z art. 128 Ordynacji); dotacja podmiotowa przysługuje do wysokości wydatków uwidocznionej w sprawozdaniu wyborczym (art. 128 ust. 4 i 5 Ordynacji wyborczej). W związku z powyższym komitety wyborcze zgłaszające kandydatów w kilku okręgach wyborczych zobowiązane są odrębnie rozliczać wydatki na kampanię wyborczą w tych okręgach oraz prowadzić odrębną rachunkowość.

- Limit okręgowy oblicza się na podstawie art. 114 ust. 2 pkt 1 Ordynacji poprzez podzielenie liczby wszystkich zarejestrowanych wyborców w kraju przez liczbę 560 (i pomnożenie uzyskanego wyniku przez 1 – liczbę wybieranych senatorów). Komunikat Państwowej Komisji Wyborczej o liczbie wyborców, o którym mowa w art. 114 ust. 3 Ordynacji, według stanu na koniec I kwartału 2010 r., został przekazany do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” i jest dostępny na stronie internetowej www.pkw.gov.pl. W wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 20 czerwca 2010 r. limit okręgowy wydatków dla komitetu wyborczego, który zarejestrował kandydata na senatora wynosi 54.552,21 zł.
- Wydatki komitetu wyborczego na kampanię wyborczą prowadzona w formach i na zasadach właściwych dla reklamy, w tym w prasie w rozumieniu przepisów prawa prasowego, w każdym z okręgów nie mogą przekroczyć 80% limitu dla danego komitetu wyborczego ustalonego zgodnie z przepisami art. 114 ust. 1 pkt 1, tj. kwoty 43.641,77 zł (art. 115 Ordynacji).
- Komitet wyborczy może wydatkować środki finansowe jedynie na cele związane z wyborami (art. 110 ust. 1 Ordynacji). Do wydatków komitetu wyborczego nie może być wliczone przekazanie środków na cele charytatywne lub inne społecznie użyteczne, nawet jeżeli były ponoszone w okresie kampanii wyborczej w ramach promocji komitetu wyborczego lub kandydata.

- Wydatkowanie środków jest dozwolone w tym samym początkowym terminie, co ich pozyskiwanie, tj. od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 110 ust. 2 i 3 Ordynacji). W praktyce jest to możliwe od dnia pierwszej wpłaty na rachunek bankowy.
- Zabronione jest wydatkowanie środków przez komitet wyborczy po dniu złożenia sprawozdania wyborczego o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu (art. 110 ust. 4 pkt. 2 Ordynacji). Nie dotyczy to wydatkowania przez komitet wyborczy wyborców środków finansowych z dotacji podmiotowej na pokrycie zobowiązań finansowych komitetu wykazanych w sprawozdaniu.
- Do wydatków komitetu wyborczego wlicza się wartość pozyskanych darowizn niepieniężnych oraz świadczonych na rzecz komitetu usług (art. 120 ust. 5 Ordynacji). Wartość pozyskanych darowizn niepieniężnych oraz świadczonych na rzecz komitetu usług podaje się w sprawozdaniu wyborczym w wysokości możliwych do uzyskania cen sprzedaży netto, nie wyższych od cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacji (art. 120 ust. 6 Ordynacji). Do wydatków nie wlicza się wartości nieodpłatnych usług polegających na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez podmioty inne niż przedsiębiorcy (art. 120 ust. 7 Ordynacji).
- Komitety wyborcze prowadzą rachunkowość na zasadach określonych odrębnymi przepisami dotyczącymi jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej, z uwzględnieniem przepisów Ordynacji wyborczej (art. 118 Ordynacji). Komitet wyborczy powinien ewidencjonować i dokumentować ponoszone wydatki. Dokumentami dotyczącymi kosztów i wydatków są: rachunki, faktury, umowy, pokwitowania odbioru gotówki do rozliczenia (KW) i inne dokumenty wystawione na komitet wyborczy. Dokumenty finansowo-księgowo wystawione na nazwisko osoby fizycznej (np. na nazwisko kandydata)

nie są dowodami kosztów komitetu wyborczego. Do wydatków lub kosztów komitetów wyborczych zalicza się: koszty zużycia materiałów i energii, koszty usług obcych – w tym opłaty za korzystanie ze środków masowego przekazu, wykonanie materiałów wyborczych, koszty spotkań wyborczych i podróży, wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, spłata zaciągniętych kredytów bankowych i pozostałe wydatki pieniężne. Komitet wyborczy powinien odrębnie ewidencjonować zobowiązania finansowe obejmujące równowartość niespłaconych kredytów bankowych i nieopłaconych rachunków i faktur wystawionych z tytułu dostaw i usług na rzecz komitetu. Dowody księgowe dotyczące wydatków (kosztów) powinny spełniać warunki określone w ustawie o rachunkowości, a w szczególności muszą być zatwierdzone przez osobę odpowiadającą za gospodarkę finansową. Ewidencja wydatków i zobowiązań finansowych komitetu wyborczego powinna być prowadzona w sposób zapewniający uzyskanie informacji niezbędnych do prawidłowego sporządzenia sprawozdania wyborczego.

- Od dnia przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego do dnia wyborów partia polityczna, która samodzielnie utworzyła komitet wyborczy lub wchodzi w skład koalicji wyborczej, może prowadzić i finansować wszelką agitację na rzecz upowszechniania swoich celów programowych, wyłącznie na zasadach, w formach, w czasie i w miejscach określonych w Ordynacji wyborczej (art. 119 ust. 2 Ordynacji). Wszelkie materiały propagandowe upowszechniające cele programowe partii w danym okręgu wyborczym w tym okresie powinny być oznaczone nazwą komitetu wyborczego i finansowane ze środków znajdujących się na rachunku bankowym komitetu wyborczego.

7) Finansowanie kampanii wyborczej jest jawne (art. 107 Ordynacji). Komitet wyborczy ma obowiązek przedstawienia Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdania o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i

warunkach ich uzyskania – w terminie 3 miesięcy od dnia wyborów. Do sprawozdania załącza się opinię i raport biegłego rewidenta, którego wybiera Państwowa Komisja Wyborcza (art. 120 ust. 1 i 2 Ordynacji). Komitet wyborczy, który zarejestrował kandydatów w więcej niż jednym okręgu wyborczym jest obowiązany sporządzić odrębne sprawozdania wyborcze w każdym okręgu wyborczym.

Biegły rewident podejmuje czynności nie później niż na 30 dni przed upływem ustawowego terminu złożenia sprawozdania. Zwraca się więc uwagę na potrzebę bieżącego i systematycznego prowadzenia ewidencji księgowej i taką organizację wewnętrzną komitetu i jego struktur terenowych, która zapewni zgromadzenie dokumentów niezbędnych do badania przez biegłego. Sprawozdanie sporządza pełnomocnik finansowy, który odpowiada za prawdziwość zawartych w nim danych. Sprawozdanie jest dokumentem zbiorczym, sumującym pozyskane środki i poniesione wydatki komitetu wyborczego oraz ewentualne zobowiązania, które nie zostały uregulowane do dnia złożenia sprawozdania. Przepisy Ordynacji nie dopuszczają możliwości składania sprawozdań cząstkowych sporządzanych w strukturach terenowych przez osoby działające z upoważnienia pełnomocnika finansowego.

W razie niezłożenia sprawozdania wyborczego w ustawowym terminie stosuje się przepisy art. 125 Ordynacji.

Sprawozdanie wyborcze sporządza się według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów. Okresem rozliczeniowym komitetów wyborczych jest okres od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, do dnia przedstawienia sprawozdania wyborczego Państwowej Komisji Wyborczej.

W sprawozdaniu wyborczym należy podać nazwę banku i numer rachunku komitetu wyborczego, przychody/wpływy na ten rachunek w

okresie rozliczeniowym, ze wskazaniem źródła z jakiego pochodzą środki pieniężne oraz wydatki według podanej we wzorze specyfikacji.

W odniesieniu do niektórych pozycji sprawozdania, takich jak: wpłaty od osób fizycznych, kredyty bankowe i wierzytelności, pozyskane wartości niepieniężne do części II, zatytułowanej „Informacje szczegółowe”, należy załączyć imienne wykazy sporządzone według objaśnienia podanego pod tabelą.

Do sprawozdania każdego komitetu wyborczego załącza się dokumenty wymienione w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów. Ze względu na charakter dowodowy, dokumenty te powinny być przedłożone w oryginałach. W szczególności dotyczy to faktur, rachunków i innych dokumentów dotyczących kosztów i wydatków, chyba że nie zostały zapłacone do dnia złożenia sprawozdania. W tym wypadku powinna być załączona uwierzytelniona kserokopia. Wśród dokumentów składanych do sprawozdania należy załączyć historię rachunku bankowego komitetu wyborczego, gdyż dokument ten jest niezbędny do weryfikacji podanych w sprawozdaniu danych. Zbiorcze zestawienie sporządzane przez bank powinno obejmować wszystkie operacje dokonane na rachunku od jego otworzenia do zamknięcia lub do określonego dnia.

Zgodnie z art. 121 ust. 1 Ordynacji, sprawozdania wyborcze komitetów w formie przedłożonej Państwowej Komisji Wyborczej podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski”. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na staranność i czytelność zapisów w druku sprawozdania oraz wypełnienie wszystkich jego pozycji. Wykazy obejmujące dane osobowe nie są publikowane, dlatego też powinny być sporządzone na odrębnym arkuszu z odpowiednim oznaczeniem numeru załącznika do punktu sprawozdania. W przypadku stwierdzenia uchybień w wypełnieniu wzoru sprawozdania bądź nieczytelności jego zapisów Państwowa Komisja Wyborcza wezwie pełnomocnika finansowego

komitetu w trybie art. 122 ust. 2 Ordynacji wyborczej do przedłożenia poprawionej wersji sprawozdania.

- 8) W wyniku rozliczenia kampanii wyborczej komitet wyborczy ustala, czy uzyskał nadwyżkę pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami. Nadwyżka jest rozliczana odrębnie w każdym okręgu wyborczym.

W przypadku komitetu wyborczego partii politycznej nadwyżkę przekazuje się na Fundusz Wyborczy tej partii (art. 116 ust. 1 Ordynacji).

Dla rozliczenia nadwyżki między partiami politycznymi tworzącymi koalicyjny komitet wyborczy istotne jest, czy w umowie koalicyjnej ustalono proporcje, w jakich ewentualna nadwyżka pozyskanych środków nad poniesionymi wydatkami zostanie podzielona między partie tworzące koalicję i przekazana na Fundusze Wyborcze tych partii. W razie braku stosownych postanowień w umowie koalicyjnej, środki przekazuje się na rzecz instytucji charytatywnej (art. 116 ust. 2 Ordynacji).

Komitety wyborcze partii politycznych i koalicyjne komitety wyborcze powinny ustalić, czy posiadają nadwyżkę po zbilansowaniu przychodów i wydatków w sprawozdaniu wyborczym i niezwłocznie po złożeniu sprawozdania przelać środki (zwrócić) na Fundusze Wyborcze.

Inaczej przedstawia się sposób wyliczenia nadwyżki w przypadku komitetu wyborczego wyborców. Jeżeli komitetowi temu przysługuje dotacja podmiotowa, o której mowa w art. 128 ust. 1 Ordynacji, to do kwoty pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej dodaje się uzyskaną dotację i odejmuje się wydatki w kwocie wykazanej w sprawozdaniu. Jeżeli przychody i wydatki komitetu równoważą się, to nadwyżką jest cała kwota dotacji podmiotowej.

Jeżeli w sprawozdaniu komitet wykazał nieuregulowane zobowiązania, takie jak spłata kredytu lub wierzytelności wobec dostawców towarów i

usług, to zobowiązania te mogą być pokryte z dotacji podmiotowej. Komitet wyborczy może także z dotacji pokryć inne wydatki wynikające z realizacji przepisów ustawy, np. ogłoszenia prasowe, opłaty bankowe, koszty usuwania plakatów itp. Dotacji podmiotowej nie można przeznaczyć na zwrot środków osobom fizycznym, które dokonały w sposób prawidłowy wpłat na kampanię wyborczą danego komitetu, w tym również kandydatowi komitetu, który uzyskał mandat senatorski.

Komitet wyborczy wyborców przekazuje nadwyżkę pozyskanych środków na rzecz instytucji charytatywnej (art. 116 ust. 3 Ordynacji).

Komitety wyborcze wyborców, które są uprawnione do otrzymania dotacji rozliczają się z nadwyżki po upływie 6 miesięcy od dnia stwierdzenia ważności wyborów.

Informację o przekazaniu nadwyżki na Fundusz Wyborczy bądź na rzecz instytucji charytatywnej, bez względu na jej wysokość, pełnomocnik finansowy komitetu jest obowiązany podać do wiadomości publicznej w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym.

O przekazaniu nadwyżki na rzecz instytucji charytatywnej pełnomocnik finansowy informuje Państwową Komisję Wyborczą, przekazując egzemplarz dziennika prasowego (wycinek gazety) z ogłoszeniem.

* W marcu i kwietniu 2010 r. odbyły się wybory uzupełniające do 37 rad gmin, wybory przedterminowe Wójta Gminy Stężycy woj. pomorskie oraz wskutek utworzenia z dniem 1 stycznia 2010 r. nowej Gminy Jaślicka woj. podkarpackie – nowe wybory do Rady Gminy i Wójta Gminy Jaślicka.

Odbyły się ponadto 3 referenda gminne w sprawie odwołania organów jednostek samorządu terytorialnego: 14 marca – referendum w sprawie odwołania Burmistrza Miasta i Gminy Skala woj. małopolskie. Referendum było nieważne ponieważ frekwencja w głosowaniu wynosząca 18,52% była niższa niż 3/5 biorących udział w wyborze Burmistrza (art. 55 ust. 2 ustawy o referendum lokalnym). W dniu 11 kwietnia – referendum w sprawie odwołania

Rady Miejskiej i Burmistrza Nysy, woj. opolskie. Frekwencja w referendum wyniosła 3,05%, referendum było nieważne. W dniu 18 kwietnia – referendum w sprawie odwołania Rady i Wójta Gminy Gubin, woj. lubuskie. Referendum było nieważne, frekwencja wyniosła 18,2%.

- Państwowa Komisja Wyborcza w związku ze zgłaszanymi pytaniami dotyczącymi „ciszy referendalnej” zajęła stanowisko, że informowanie w dniu głosowania wyłącznie o odbywającym się referendum oraz o najbliższej siedzibie obwodowej komisji do spraw referendum nie stanowi naruszenia przepisów ustawy o referendum lokalnym dotyczących zakazu prowadzenia agitacji w związku z referendum, w okresie od zakończenia kampanii referendalnej aż do zakończenia głosowania.

Państwowa Komisja Wyborcza jednocześnie podkreśliła, że ocena, czy dany przekaz narusza przepisy związane z zakazem prowadzenia kampanii referendalnej w okresie tzw. „ciszy referendalnej”, może odnosić się do konkretnego stanu faktycznego.